National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa,Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 14 1980
NEWSPAPER
SECTION

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ESTO 80

Nr. 33 (2668) XXIX aastakäik — Teisipäeval, 29. aprillil 1980 — Tuesday, April 29, 1980 — Üksiknumbri hind 45 senti

Pantvangide vabastamisaktsioon ebaõnnestus

Lennukite kokkupõrge Iraani kõrbes nõudis kaheksa surmaohvrit

WASHINGTON — Ühendriikide korraldusel sooritasid ameerika eriüksused desperaatliku katse ameerika pantvangide vabastamiseks Iraanis, mis aga täielikult ebaõnnestus nõudes kaheksa surmaohvrit. Vabastamisaktsioon varises tõenäoliselt kokku pärast seda kui kaks Ühendriikide lennukit, mis olid seotud operatsiooniga, põrkasid kokku Iraani kõrbes ühel mahajäetud lennuväljal. President Carter mainis siiski, et operatsioon katkestati tegelikult juba enne õnnetust, kuna osa varustuse juures esines tehnilisi rikkeid.

President tähendas, et eeltööd ja harjutused päästmisoperatsiooniks algasid kohe pärast seda kui iraani terroristid olid vallutanud Teheranis Ühendriikide saatkonnahoone ja vangistanud sealsed saatkonnaametnikud.

President ei selgitanud, kus lennukite kokkupõrge toimus, kuid saadud andmete kohaselt leidis see aset Iraani kaguosas Belutshistanis, kus kokkupõrkasid üks transportlennuk ja helikopter.

Samal ajal kinnitavad aga Iraani andmed, et ühe võõra lennuki vrakk on avastatud Iraani keskosas Tabase linna lähedal kõrbes, mis tundub olevat tõenäolisem.

Iisraeli andmetel kasutasid ameeriklased operatsiooni lähtealusena ühte Egiptuse lennuvälja. Operatsiooni teostamiseks rakendati vähemalt kolm suurt Hercules tüüpi sõjaväe transportlennukit, mis startisid Egiptusest ja tegid vahepeatuse Bahreinis.

Lennukid maandusid Iraani kõrbes mahajäetud lennuväljal, kus nad kohtusid laevadelt väljasaadetud helikopteritega.

Arvatakse, et plaani kohaselt taheti komandoüksused paigutada helikopteritele ning lennata nendega Teherani, mis oli ühe lennutunni kaugusel mahajäetud lennuväljast.

Valge Maja andmetel tekkisid sel momendil varustusega tehnilised raskused, mis sundisid kogu plaani tühistama. Kokkupõrge lennuki ja helikopteri vahel, mis nõudis kaheksa surmaohvrit, tekkis sel momendil kui lennukid ja helikopterid asusid kõrbest tagasiteele.

Plaani üksikasjad ei ole veel selgunud, kuna avalikkusele ei ole teatatud, mida kavatsesid ameerika komandoüksused Teherani jõudmisel, pealegi kui Ühendriikide saatkonnahoone asub 5 miljoni elanikuga Teherani kesklinnas.

Arvatakse, et ameeriklased kavatsesid pimeduses helikopteritega maanduda otse saatkonnahoone maa-alal ning vabastada üllatusrünnakuga vangid.

Päästeaksiooni poliitilised tagajärjed ei ole veel selgunud, kuid need võivad olla väga kaugeleulatuvad. Mainitakse, et poliitilised eksperdid on pidevalt Carterit hoiatanud sellise operatsiooni teostamise eest, kuna see võib kaasa tuua ettenägemata tagajärgi. Nüüd, kus operatsioon ebaõnnestus ja inimohvreid nõudis, võib oletada, et Carteri poliitilised vastased teda ägedalt hakkavad atakeerima.

Hiljuti tähistasid eesti gaidid oma 30. aasta juubelit. Pildil kolm hiiu neiut, õed Tüllid juubelikohvi joomas. Pildil vasakult Kay Tüll, Anne Tüll ja Ellen Tüll-Salumets. Foto: Vaba Eestlane

Ebaõnn seiras päästeaktsiooni

Teheranis näidati ameeriklaste söestunud laipasid

TEHERAN — Iraani võimud on teatanud, et ameerika pantvangid eemaldatakse Teheranis asuvast Ühendriikide saatkonnahoonest ning hajutatakse mitmesse kohta, tõenäoliselt isegi mitmesse linna laiali. Mainitakse, et vangide hajutamine kujutab endast ettevaatusabinõud, et vältida tulevikus samalaadseid vabastamisoperatsioone. President Bani Sadr teatas esialgu, et Iraani valitsus annab ameeriklastele välja päästeaktsioonil surma saanud ameeriklaste laibad, kuid hiljem hakati laipade eest raha nõudma Ühendriikides kinnikülmutatud iraani summadest.

Washingtonis valitseb pärast päästeaktsiooni ebaõnnestumist masendunud meeleolu ning asjaomastes ringkondes analüüsitakse, mis põhjustas missiooni nurjumise.

Samal ajal on selgunud ühtlasi ka aktsiooni paljud üksikasjad kuigi osa detaile on veel varjatud ja neid ei taheta ametlikult poolt veel avaldada.

Jääb ka selgusetuks, miks põgeneti Iraani kõrbebaasist nii kiirelt, et isegi langenute laibad jäeti maha.

Nüüd on selgunud ka nurjunud päästeaktsiooni kohta selle läbiviimise üksikasju. Originaalse plaani kohaselt võtsid aktsioonist osa kaheksa helikopterit ja kolm suurt transportlennukit, mis toimetati mahajäetud lennuväljale 200 miili Teheranist. Sellest baasist pidid helikopterid lendama teise kõrbebaasi, mis asus ainult 100 miili kaugusel Teheranist.

Sellest baasist kavatseti sõita õhtupimeduses bussidel ja veoautodel iraanlaste kaasabil Teherani ja vallutada seal saatkonnahoone.

Hoone pidi vallutama 90-meheline löökrühm ja pärast vangide päästmist pidi saatkonna maa-alale maanduma helikopterid, millede pardal päästetud kavatseti viia kolmandasse baasi ühe transportlennuki juurde ja toimetada vabadusesse.

Plaan ei töötanud siiski kava kohaselt välja, kuna üks helikopteritest, mis startis lennukikandja Nimitzi pardalt ei jõudnud liivatormi tõttu kohale pöördudes tagasi.

Üks helikopteritest maandus mootoririkke tõttu kõrbes ja kolmandat tabas tehniline rike kõrbebaasis.

Kuna kaheksast helikopterist olid järele jäänud ainult viis lennukõlbulikku, siis andis president Carter käsu plaanist loobumiseks. Päästemeeskonnast said neli õhujõudude kaptenit ja neli marine sõdurit surma kui kõrbebaasi mahajätmisel üks lennuk ja helikopter kokku põrkasid.

Teheranis näidati rahvale söestunud ameeriklaste laipasid ja kinnitati, et ameeriklastel oli üheksa langenut. Üks islami vaimulikke mainis, et need laibad on dokumendid Ühendriikide kuritegude kohta.

USA välisminister loobus ametist

WASHINGTON — Ühendriikide välisminister Cyrus Vance esitas president Carterile lahkumispalve seoses ebaõnnestunud operatsiooniga ameerika pantvangide vabastamiseks iraani terroristide küüsist. Cyrus Vance oli kuuldavasti ainuke president Carteri tähtsamatest nõuandjatest, kes ei pooldanud seda aktsiooni. Ühendriikide rahva hulgas tehtud ringküsimuse põhjal on rahvas täielikult president Carteri selja taga ning pooldab suures enamuses päästmisaktsiooni kuigi see ei andnud loodetud tulemusi.

Bogota terroristid põgenesid Kuubale

BOGOTA — Pahempoolsed terroristid, kes hoidsid 61 päeva Kolumbia pealinnas Bogotas Dominikaani Vabariigi saatkonnahoones kinni pantvange, lõpetasid oma „operatsiooni" möödunud pühapäeval. Bandiitide küüsi oli jäänud veel 16 diplomaati, kelledest saatkonnahoone üleandmisel Kolumbia võimudele viis vabastati kuna bandiidid sõitsid ülejäänutega Kuuba lennukil Havannasse. Havannas vabastati ka kõik teised diplomaadid nende hulgas Ühendriikide saadik Kolumbias Diego Asencio. Bantiitidele makseti 2,5 miljonit dollarit, kuid valitsus keeldus nende nõudmisest Kolumbia vanglates viibivate pahempoolsete terroristide vabastamiseks.

Peame kasutama praegust soodsat olukorda

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas arutas vabadusvõitluslikke probleeme

Afganistani sündmuste tõttu, mis on toonud kaasa Moskva olümpiamängude boikoteerimise, ei ole meie vabadusvõitluse ürituste läbiviimisel kunagi olnud nii soodsat momenti kui praegu, toonitas möödunud laupäeval Torontos Eesti Majas toimunud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas kevadisel üldkoosolekul New Yorgist kohale saabunud külaliskõneleja „Vaba Eesti Sõna" toimetaja ja Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu abiesimees H. Raudsepp. Praeguse soodsa välispoliitilise olukorra kasutamine läbis juhtniidina ka EKN-u aruannetest, millest selgus, et eestlaste keskorganisatsioon Kanadas on mitmesuguste algatuste ja üritustega püüdnud selgitada eesti riigi ja rahva probleeme ning taotlenud eestlastele nende õiguste jalule seadmist nende põlisel kodumaal.

Koosolekul, millest seekord osa võtsid ka viis endist Eesti rahvaesinduse liiget E. Riisna, G. Kurg, M. Hansen, L. Kolk ja N. Linholm-Linnolt, avas palvusega õpetaja A. Taul, kes mainis, et mõned tuntud riigipead palvetavad sageli ja otsivad tuge ning abi oma Jumalalt.

Õpetaja nentis, et meie poliitilise vabadusvõitluse organisatsioon võtab sellest eeskuju ning talitab oma tegevust arendades Piiblis toodud põhimõtete järele.

Koosoleku avas EKN-u esimees U. Petersoo, kes tervitas eriti New Yorgist kohale saabunud referenti ning rakendas koosoleku, mille juhatajateks valiti H. Lupp ja A. Jurs ning protokollijateks Julie Herma ja A. Kala. Aupeakonsul I. Heinsoo juhtis oma tervituses eriti tähelepanu mõningatele viimasel ajal esile kerkinud erilistele probleemidele. Ta ütles, et teda häirib see kiirus, mis viib meie omavahelised sisemised küsimused koheselt Tallinna propagandameeste kätte ja samuti ka okupeeritud kodumaalt viimasel ajal välismaailma eestlaste keskele lansseeritud mitmesugune informatsioon.

Kõneleja arvas, et meie tegevust jälgivad siin ilmselt okupantide vaatlejad ja vajaliku informatsiooni kiiresti edasi toimetajad, mistõttu peaksime olema väga ettevaatlikud meie vabadusvõitluse tundlike taktikaliste küsimuste käsitamisel.

Samuti peaksime võtma teatava reservatsiooniga Eestist tulevat informatsiooni ja analüüsima, kui palju sellest informatsioonist on faktiline ja kui palju dirigeeritud sealsete propagandameeste poolt meie keskel segaduste tekitamiseks.

Teiseks käsitas aupeakonsul n.n. „sõjakurjategijate" otsimise aktsiooni, mida eriti toetab Kanada uus kohtuminister. See on seda imelikum, et Kanada senised valitsused — nii konservatiivid kui ka liberaarid — on asunud selles küsimuses tõrjuval seisukohal, kuna Kanada praegused seadused ei võimalda oletatavate kuritegude uurimist, mis on sündinud kaua aega tagasi väljaspool Kanada piire. Kõneleja avaldas arvamist, et Kanada ei hakka muutma selles küsimuses oma traditsioonilist hoiakut ja seadusi.

Ta lisas, et meie rahvusgrupp ei peaks olema häiritud sellest uuest kampaaniast, sest meie ei ole mingid natside sõjakurjategijad vaid põgenikud kommunistlike sõjakurjategijate hirmutegude eest meie kodumaal.

Meie nõuame, et vene kommunistide poolt sooritatud kuriteod leiaksid kohtuliku arutluse ja seadusepärase karistuse erapooletu rahvusvahelise kohtu poolt.

(Järg lk. 8)

T.E. BAPTISTI KOGUDUSE NAISRING — 883 Broadview Ave.

Dr. TAIMI PROOS loengud:

IHU JA HINGE TERVISHOID

1., 6., 8. ja 13. mail kell 7.30 õ.

Sissepääs tasuta — Kõik on lahkelt kutsutud!

Timmas

UUED TÖÖD

27. apr. — 10. mai 1980 ☆ GUSTAFSSON GALLERY,
303 Main St. North, Brampton, Ont. (Hwy. 10)
Galerii avatud teisip. — laup. 11—5 p.l., pühap. 1—5 p.l.

AKADEEMILINE KODU
korraldusel toimub reedel, 2. mail kell 8 õ.
Tartu College'is
MAI VASTUVÕTT
Sissepääs liikmelle $7.— (kõik sissearvestatud)

KUNGLA rahvatantsijate
MAIBALL
avaras uues Furlane klubis, 7065 Islington Ave.
laup., 10. mail algusega kell 6 p.l.
ÕHTUSÖÖK LAUAVEINIGA ☆ EESKAVA ☆ TANTS ☆
MISS ESTO '80 KANADA VALIMISED
Pääsmed $20.— isikult — prl. V. Sillart 483-1955 õhtul

T. E. S. TÄIENDUSKOOL korraldab
pühapäeval, 11. mail kell 2 p.l.
Eesti Maja suures saalis, 958 Broadview Ave.
EMADEPÄEVA AKTUSE
Päevakohane kõne T. E. S. Täienduskeskkooli lõpetanult
KAI TARUM'ilt
Eeskava õpilastelt koos näidendiga „Kolmed kosjad Mäeotsa talus".

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St. Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $35.—, poolaastas $19.50 ja veerandaastas $10.50, kiripostiga aastas $56.—, poolaastas $30.50 ja veerandaastas $16.—
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $38.—, poolaastas $21.— ja veerandaastas $11.—. Kiripostiga USA-s: aastas $61.—, poolaastas $32.50 ja veerandaastas $17.—
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $72.—, poolaastas $36.— ja veerandaastas $19.—.
Aadressi muudatus 50 c. — Üksiknumbri hind 45 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto Ont. M6J 2H2

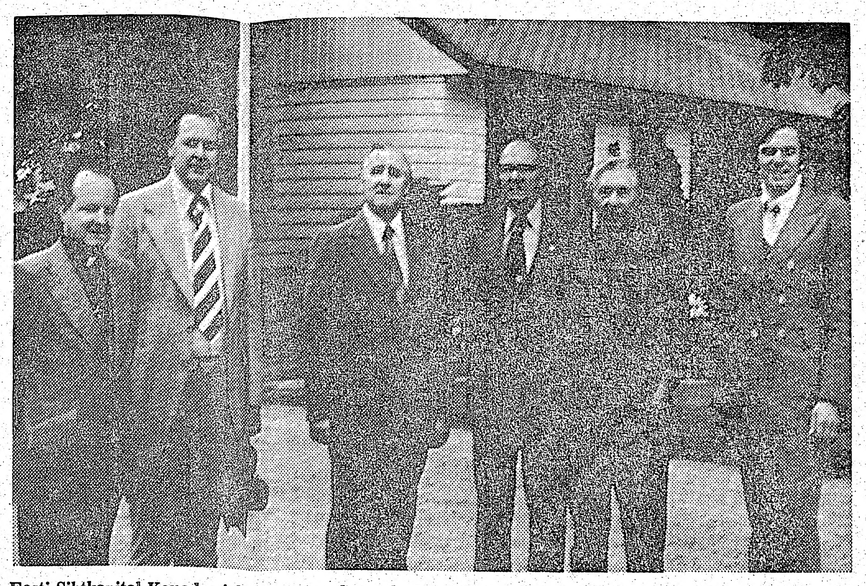

Eesti Sihtkapital Kanadas juhatuse aruandest selgub, et Sihtkapital on töötanud ka möödunud aasta jooksul edukalt. Pildil näeme Sihtkapitali esindajaid ligemale kaks aastat tagasi aiandusteadlase Aleksander Haavaniidu poolt kingitud kinnisvara ja aiandusäri vastu võtmas, mis moodustab Sihtkapitali põhivara. Vasakult: õp. A. Taul, H. Mäeste, H. Lupp (Sihtkapitali esimees), H. Teder, annetaja A. Haavaniit ja adv. E. Alfred.

Kommentaarid

Terror ja vägivald ei ole viimaste aastate jooksul läänes muutunud üheks tähtsaks ja oluliseks osaks mitte ainult kriminaalkurjategijate tegevuspõllul vaid seda on edukalt hakanud kasutama ka mitmesugused poliitilised grupeeringud ja anarhistlikud rühmitused, peamiselt pahempoolsed elemendid. Kui kriminaalkurjategijad terroriseerivad, küüditavad ja mõrvavad inimesi isiklikes huvides, peamiselt majandusliku kasusaamise ja väljapressimise eesmärgil, siis poliitilised terroristid opereerivad tunduvalt suuremas skaalas oma poliitiliste eesmärkide saavutamiseks, sageli ka valitsustelt suurte summade nõudmiseks ja vangilangenud kaaslaste vabastamiseks.

Kui terroristid mõned aastad tagasi pühendasid erilise tähelepanu ohtlikule ja riskantsele lennukite kaaperdamisele, siis nüüd on taktikat tunduvalt muudetud ja mindud üle peamiselt saatkonnahoonete vallutamisele, kus terroristide meelevalla alla langevad sageli mitme riigi diplomaadid, kellede elude arvel on palju suuremad võimalused väljapressimiste sooritamiseks kui lihtsate lennureisijate saatusega opereerimisel. Viimased suured kallaletungid saatkonnahoonetele Ladina-Ameerikas lasevad oletada, et siin on tegemist põhjalikult ettevalmistatud ja detailselt läbikaalutud algatustega, kus ilmselt mängus on selle ala eksperdid. See nähtub eriti Dominikaani saatkonnahoone vallutamise operatsioonist Kolumbia pealinnas Bogotas, kus bandiitide meelevalla all on juba pikema aja kestel olnud 16 diplomaati, kellede elude arvel kaubeldakse Kolumbia valitsuselt välja lubadusi varem arreteeritud bandiitide kaaslaste vabastamiseks. Umbes samasse rubriiki kuulub ka USA saatkonnahoone vallutamine terroristide poolt Teheranis.

Itaalias ja Lääne-Saksamaal on opereerinud edukalt pahempoolsed punabrigaadid, kes on spetsialiseerinud juhtivate poliitikute ja töösturite küüditamisele ning nende mõrvamisele. Itaalia punabrigaadi ja Lääne-Saksamaa Baader-Meinhofi gängid külvasid oma terroriaktsioonidega kogu Lääne-Euroopas hirmu ja hukatust ning nende desperaatlikud ja äärmise julmusega teostatud küüditamised ja tänavamõrvad jätsid sageli mulje, et valitsusvõimud on võimetud terroristide vastu võitlemiseks.

Sellest ei taheta palju rääkida, kuid meie ei pääse mööda faktist, et terroristide ohvriteks pole läänes kunagi langenud N. Liidu ega teiste raudeesriidetaguste riikide diplomaadid ega pahempoolsed tegelased vaid vaba maailma juhtivad isikud, tööstürid ja teadlased. Bogotas kadusid raudeesriidetagused diplomaadid Dominikaani saatkonnahoones toimunud vastuvõtult müstilisel kombel veerand tundi enne seda kui terroristid saakonnahoone vallutasid. Sellest võib järeldada, et need diplomaadid olid bandiitide kallaletungist ette informeeritud.

Nii kurb kui see ka on, kuid pahempoolsete terroristide operatsioonid on kujunenud nagu üheks paratamatuks osaks läänemaailma igapäevasest elust. Poliitilistel bandiitidel on õnnestunud oma julmade aktsioonidega ja inimeste piinamisega ja terroriseerimisega isegi nii kaugele jõuda, et valitsuse esindajad peavad nendega läbirääkimisi nagu omasugustega ja teevad neile pantvangide vabastamiseks järelandmisi. Bandiidid ja terroristid töötavad kõiki seadusi ja õiguspõhimõtteid hüljates mingisuguse omapärase „tavaõiguse" alusel, kus neid olukordade sunnil aktsepteeritakse kui võrdseid läbirääkimiste partnereid.

Sellise terrorismi vastu võitlemiseks on ainsaks abinõuks olemasolevate karistusmäärade suurendamine ja surmanuhtluse kehtestamine nendes riikides kus seda ei ole. Liberaalsete seadustega on liiga kaugele mindud ja seda kasutavad terroristid kohe ära endi huvides. Kogemused näitavad, et niipea kui Lääne-Saksamaal ja Itaalias terroristide vastu rangemad abinõud tarvitusele võeti, õnnestus nende tegevust piirata ja

(Järg lk. 3)

A. Kadak

Iraan läheneb Moskvale

Lääne-Euroopa Ühisturu riikide toetuse andmine Ühendriikide president Carterile Iraani vastu majanduslikkude sanktsioonide kasutamisele võtmiseks, et sundida sellega Iraani islami fanaatikuid ameerika pantvangide vabastamisele, on tekitanud Teheranis vastureaktsiooni, mida Ühendriikide välisministeeriumis juba pikema aja jooksul on kardetud. Kohe pärast sanktsioonide otsuse välja kuulutamist Luksemburgis toimunud Ühisturu riikide konverentsil tegi Iraani valitsus teatavaks, et ta ei müü sanktsioonidega ühinenud lääneriikidele enam ühtegi tilka õli ning hakkab lääneriikide asemel majanduslikke sidemeid arendama ja viljelema N. Liiduga ja teiste kommunistlikkude riikidega.

Iraanis võimul olevaid muhamedisu vaimulikke ning pahempoolset valitsust ei huvitanud ilmselt Euroopa Ühisturu riikide otsus, millega Euroopa riigid diplomaatiliselt edasi lükkasid president Carteri võimalikud sõjalised aktsioonid Iraani vastu, mis võiksid stardipauguks olla Kolmandale maailmasõjale. Ühisturu riikide välisministrite otsuse kohaselt rakendatakse esialgu Iraani vastu ainult väga tagasihoidlikud ja mittemidagiütlevad sanktsioonid kuna suuremate ja mõjuvamate majanduslike repressaalide kasutamisele võtmine lükati edasi 17. maile, mil toimub välisministrite uus konverents, kus analüüsitakse ja kaalutakse kui kaugele on arenenud ameerika pantvangide aktsioonid ning kas Iraani valitsus on valmis soodsalt reageerima vabastamise taotlustele.

Poliitilised vaatlejad kinnitavad, et Euroopa riikide välisministrid olid Luksemburgis eriti häiritud president Carteri viimastest sõjakatest väljendustest, mis lasevad oletada, et ameeriklased on valmis Iraani sadamate mineerimiseks ja teisteks sõjalisteks aktsioonideks kui vangide vabastamiseks lähemate nädalate kestel Teheranis midagi ei tehta. On võimalik, et Carteri ähvardavad sõnad olid mõeldud Ühendriikide liitlaste mõjutamiseks ning neile surve avaldamiseks, kuna Euroopa riigid ei ole seni eriti huvi tundnud Ühendriikide abistamiseks ta praeguses raskes olukorras ning on katsunud kergelt mööda libiseda kõigist välispoliitilistest häiretest.

Teherani äge reageerimine ühisturu riikide otsusele näitab, et Iraani võimumehed ja valitsus ei hooli Euroopa riikide diplomaatilistest manöövritest ning nad jätkavad oma isemeelse poliitika harrastamist, küsimata, millised on selle tagajärjed. N. Liidule lähenemine kinnitab, et Teherani võimumehi ei suuda isegi kainestada naaberriigi Afganistani traagiline saatus, kes on sattunud Moskva okupatsioonivägede ohvriks. Ehkki islami õigeusklike juht ja Iraani praegune suurem võimumees ajatollah Khomeini on näiliselt kommunismi vastane võib tema praegusest N. Liidule lähenemise poliitikast järeldada, et Khomeini on siiski tihedalt nägematute sidemetega seotud N. Liiduga millest võib Iraani tuleviku suhtes teha kaugeleulatuvaid järeldusi ja ennustada Iraani langemist kui mitte otseselt vene okupatsiooni siis kindlasti Kremli täieliku mõju alla.

Iraani ja N. Liidu koostöö on alles algfaasis, kuid esimesed seemned selleks on külvatud. N. Liit on lubanud hakata varustama Iraani mu hulgas vajalike tarbekaupadega, milleks on tõstma hakatud N. Liidust Iraani saabuvate maanteede ja raudteede kapatsiteeti ja transpordivõimaluste suurendamist. Vastutasuks hakkab Iraan andma N. Liidu lõunapiirkondadele gaasi ning Rumeenia hakkab saama Iraanist 100.000 vaati õli päevas. N. Liit on lubanud lõpetada ka shahhi ajal alustatud kolm suurt tööstusprojekti, mis lähevad venelastele maksma miljardeid dollareid.

Praeguseid poliitilisi malekäike arvesse võttes on N. Liidu ja Iraani vahekorrad praegu sellises perioodis, kus venelased üritavad oma mõju suurendamist muhameedlaste juhtkonna libeda meelitamisega ja lubaduste andmistega. Kuigi N. Liit kannatab ise teravat toiduainete ja tarbekaupade nappuse all, võimaldub venelastele Iraanis „hea onu" sildi all esinemist nõukogude oma elanikkonna pigistamine ning nende elustandardi alla viimine. Seda on eriti märgata ka okupeeritud Eestis, kus rahvalt üha suuremaid tööpanuseid ja produktsiooniarvusid välja pressitakse, kuna samal ajal rahva elustandard pidevalt langeb ning toiduainete ja tarbekaupade nappus annab teravalt tunda.

Ei ole mõeldav, et N. Liit lepib Iraanis ainult pooliku võiduga. Kui ta juba jala ukse vahele on saanud, siis saabub aeg, kus ta üritab ka ukse lahti pressimist ja tuppa sissetungimist. See moment ei ole ilmselt veel saabunud, kuna Kreml mängib vaatamata oma agressiivsele välispoliitikale oma malekäike kaalutult ja ettevaatlikult. Iraan ei ole veel sisemiselt küps täielikuks ülevõtmiseks ja pahempoolsed elemendid ei ole veel nii tugevad, et nad võiksid alustada kodusõda ja venelased endale appi kutsuda. Kuid sündmuste praeguse arengu ja eelduste juures ei ole see moment enam kaugel mägede taga.

K.A.

Aidake kaasa „VABA EESTLASE" levikule, sellega aitate kaasa eesti keele säilitamisele!

Sombrakud

I

Endise teoorjuse ajal oli Eestimaal iga viie eestlase kohta üks võõras. Praegusel ajal elatakse sombrakutega pooleks. Kremli satraabid on neid viimaseid (keda Wiedemann tõlgitseb „Landstreicher" — hulgas, ringikõlav venelane) kaela saatnud eesti ja läti rahvale vennastumise ettekäändel ja venestamise eesmärgil juba rohkem kui kolmaniku sajandi jooksul. Selle ajaga on saadud juba rohkem häid vene keretäisi kui eelmise seitsmesaja aastaga saadi.

Vene keretäis tähendas vanasti peale peksu ka tublit söömaaega, nüüd ta seda enam ei tähenda. Nüüd on söök kasin, aga nõukogude nuut valus.

Kes need somberlased on, kelle nimetamiseks hulk häid sõnu ära on raisatud? Kes on iivan, karvane, tibla, vanka, vasja, venka või venekas?

Praegustes nõukogude oludes ta on venelane möödunud sajandi tähenduses, iga soldat, rahvusest hoolimata. Et ta on toores ja rumal okupatsioonivõimu käsulane ja käsilane, seda teavad Eesti venelased hästi. Seda pole võimalik mitte-teada, nii tihedasti on neid maarahva külje alla aetud. Aga ameeriklased ei tea, prantslased koguni mitte ja vähe neid üldse laias maailmas on, kes õigesti taipavad, mis üks punane võimumees või tema sombrakust soldat okupeeritud rahvale tähendavad.

Ekslikud järeldused „laiast Venemaast"

Neid on ju siin-seal nähtud, aga ikka esindajaid, esinejaid, sportlasi ja mõnes kandis ka nõuandjaid, lipsud ees ja kaabud peas. Väljamaal on nad varguste pealt tabatud ja neid on kuuldud lollusi rääkimas, aga kõige selle peale vilistatakse. Nende valitsusaluse maa suurusest tehakse ekslik järeldus, et nad ka ise on suured, laia hingega toredad inimesed.

Nad ise on enesele nimegi pannud, mida kõige tumedam suguharu nende hulgast rõõmuga kannab: suurvenelased.

Kas on keegi kuulnud suurprantslastest või suurkreeklastest? Aga saks ja prants tahavad nendega äri teha, kultuuri vahetada (!), ja pinget lõdvendada, nagu teadmata, et nõukogud võlgu ei maksa, varastamata ei jäta ja isegi vabandada ei oska, kui vahele jäävad. Lordid ja härrad tahavad nende poliitilise sopasupi maailmakokkadele meelehead teha ja nende olümpiaadil ikka ära käia, sest nende sõgedate meelest on sport ikka hoopis teine asi kui poliitika. Oleks raske öelda, et ka need lihtsameelsed õndsad on; eks nad siis näe, kui lõpuks siinsesse taevariiki satuvad.

Vene rahvas kannab Kremli valitsust

Hea pea ja selge silmanägemisega eestlane satub sageli säherduse filosoofia-eelsesse situatsiooni, et peab ühe sombrakuga tete a tete kõnelema ja küsib siis eneselt: mis see mardikas mulle on teinud, et ma teda silmaotsaski ei salli? Milles tema süüdi on? Vastusena on hakanud levima käsitus, et ega üksik venelane nii väga paha polegi, aga vaata valitsus ja kord on vastik.

Ei ole õige! Kes seda valitsust toetab ja kannab? Sombrak.

Ta on oma valitsust väärt ja vastutab selle eest, et niisugust juba seitsmendat aastakümmet enda kuklas laseb istuda, sidudes oma „korda" ka teistele rahvastele kaela määrida, usus, et eks tal siis enesel ole kergem.

Mingi sentimentaalsus üksiku hea venelaste suhtes ei õigusta ennast. Nad on mass ja teid tuleb võtta kui hunikut. Hobusesõnnikus on kah üksikuid terveid kaerateri, aga põlluramm jääb põllurammuks, ega see tera teda viljaks muuda.

See mass aga väärib seda, et teda põlata — ja nimelt humaanseil põhjusil. Sõnast „wene" ütleb Wiedemann: „meistindeklinierbar" — see on käändumatu, muutumatu, eestlasele juba sajandite kaupa ikka seesama pejoratiiv.

Vene ja nõukogude tuuled

Kõige külmemat ja vastikumat idatuult kutsus eesti talupoeg vene tuuleks, tuli see kirdest, siis siberi tuuleks; pole enam eesti talupoega, muidu hüüaks ta neid nüüd mõlemaid nõukogude tuuleks. Kõik vene on juba kole küll, aga kui sellele veel nõukogude ette panna, siis tõuseb see koletus ruutu või kuupi.

Miks nad niisugused on, nagu nad on, seda maksab mõtelda. Ei tee kahtlejaile kahju, ega kõhklejaile kõhuvalu, kui natuke vaadelda sombraku segase figuuri selget tausta.

Tsaarid valitsesid eestlasi kui alamaid ja tütlesid ausalt, et need Vene riigi alamad olevatki.

Nõukogud valitsevad meid nagu rongavennad, aga ajavad sellejuures oma rahvuspropagandat, nagu oleksid nad eesti rahva vabastanud.

Nende vendluse kauneim külg on venestus. Kuidas saaks Kremli peavennad seda teha kui kogu sombrakute vennaskond neid selles ei aitaks? Mitte kuidagi. Aga nad aitavad — ja sellest aitab küll, et teha neist eestlase vihavennad. Kreml valetab ja valitseb, aga iivan usub ja on oma kurnajate üle uhke. Kas on veel rohkemat vaja, et täiesti põlastusväärt olla? „Venemaa vallutamine mongolite poolt (1240) katkestas ta sidemed euroopa kultuuriga lõplikult; aga lõhe Euroopa ja Venemaa vahel oli tekkinud juba varem —kirikutüli ajal. Tatari ikke all oleks vene kultuur üsna vabalt võinud areneda, sest et ainult aadel mongoli khaanide truu sulase ja karjakoera osa mängis. Aga vene masside hulgas kujunes see tuim ja ebausuline isevalitsuslik kristlus, mis neid masse tänapäeval iselaoomustab ja kõigile euroopalikule vaistlikult nagu millelegi kuratlikule vaatama ning seda eitama sunnib. Kui Ivan III lõpuks keeldus tatarlasi tunnistamast, siis tähendas see vene rahvale ainult isanda vahetust, **kuna nende oma dünastia valitses neid niisama asiaatlikult, võib olla veel asiaatlikumalt kui tatari khaanid.**

Oma isevalitsejad hävitasid veel viimasedki suhteriismed Euroopaga siis, kui nad hansalinna Novgorodi alistasid. Ja kui näiteks 1564. a. poolakate mõjul Moskvas trükikoda asutati, siis hoolitsesid skriibid (kirjutajad) selle eest, et pööblit üles ässitada seda „kuradivärki" fanaatilisel kombel hävitama, sest skriibid olid hirmu täis „oma leiva pärast". (Joh. Scherr, Illustrierte Geschichte der Weltliteratur II, lk. 389—390).

Ainult isandate vahetus

Kui enamlased 1917. aastal võimu enda kätte haarasid, siis tähendas see vene rahvale taas ainult isandate vahetust, kuna tshekistide, GPU ja KGB valitsus oma asiaatlikus barbaarsuses ja satrapismis kõik tsaari- ja mongoli-ikke aegsed julmused, jõledused ja rõhumised kõrgelt ja kaugelt on ületanud. Mõned tõendid selle asja kohta: Ajaleht „Esmaspäev" 29. aprillist 1929. a. lk. 3 tõi Londoni „News of the World" järgi kirjelduse „Jube talitus Kremli pesuköögis". Tsiteeritagu: „Lõpliku tõendusena keisri tapmise kohta otsustas nõukogude valitsus tuua Moskvasse Nikolai enese pea . . ."

26. juulil 1918 jõudis Jekteringburgist Moskvasse erikuller pitseeritud neljakandilise nahkkohvriga. Lenini käsul saadeti kutsed juhtivaile enamlastele, ilmuda hommikul kell 2 Kremli valitsuse maja pesuköögi, kus pidi aset leidma kohvri avamine.

„Seal olid Buhharin, Radek oma õega, Eiduk, Smirnov.

Varsti ilmus lätlane Peters ühes proua Balabanovaga, siis proua Kollontai, praegune saadik Oslos.

Kohmakalt surus enese ukse vahelt sisse läti tshekist Lacis, kellele järgnes Kamenev . . . Viimasena ilmus Trotski . . . Buhharin talutas nõrkeva Kollontai iroonilise viisakusega pingile istuma . . . Buhharin ja Lacis imestasid, et tsaari juuksed olid muutunud halliks . . . Juurde olid veel tulnud Krestinski (saadik Berliinis), Lemov ja mõned mehed madruseülikonnas". Siis põletati tsaari pea pesuköögi katla all . . . Selle kirjelduse juurde on asjalik meenutada informatsiooni mõne seal nimetatud „juhtiva bolsheviku" kohta. Sama „Esmaspäev" (nr. 9, 4. märts 1929, lk. 2) tõi ülevaate „Läinud nädal" all niisugused sõnumid: „Leningradis toiduainete kriis . . . Kauplustes seisavad nüüd nn. proletaarsed vahid, kes valvavad, et inimesed üle normi produkte ei saaks . . ."

Ja edasi: „Ka Buhharin kihutatakse Venest välja . . . Liiguvad kuuldused, et ka Buhharinit ootab sama saatus, mis tabas Trotskitki. Ta on komiterni esimehe kohalt tõugatud. Nii pudenevad ükshaaval uhkemad õied kommunismi paradiisipuust".

(Järgneb)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

3. ja 4. mail dr. J. Marley, tel. 921-7777.

10. ja 11. mail dr. M. Leesment, tel. 481-6834.

Ain Sööder lavastab Oscari-võitjaga

Kaksteist aastat tagasi määrati filmitähele Lila Kedrovale tema osa eest filmis „Zorba the Greek" Oscar-auhind, misjärel filmitäht asus elama Bellevillesse, Ont. ja abiellus Kanada teatridirektori Richard Howardiga. Ta on esinenud Shaw Festival lavastusis. Varsti aga asus abielupaar Euroopasse.

Nüüd tuleb Lila Kedrova Torontosse tagasi, et mängida Playhouse Theatre poolt lavastatavas näidendis „The Locomotive". Näidend kirjeldab ühe vene emigrandi seiklusi ja on olnud edukaks lavatükiks Pariisis. Torontos on lavastajaks eestlane Ain Sööder, CBC-TV lavastaja. Etendused toimuvad 13. maist kesk-juunini.

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

neid trellide taha karistust kandma toimetada.

*

Olümpia boikott on viimaste päevade kestel Kanada ja Lääne-Saksamaa ühinemisega Kremli vastase rindega saanud uut tuult purjedesse ning nüüd ei ole enam kahtlust, et Moskva olümpiamängusid tuleb lugeda ebaõnnestunuiks — kui isegi mitte täielikult likvideerituks.

Kuid Rahvusvahelise Olümpiakomitee mehed ja lääneriikide olümpiakomiteede liikmed koos paljude sportlastega ei ole veel oma võitlusest Moskva kasuks loobunud. Vägikaikavedamine — kuigi Moskva toetajatele lootusetuna — käib endiselt edasi. Rahvusvahelise Olümpiakomitee esimees lord Killanin lubab isegi üritada Brezhneviga ja Carteriga kohtumist, et olümpiamängusid päästa. Ning üks grupp ameerika sportlasi lubab Ühendriikide Olümpiakomitee mängudest loobumise pärast kohtusse kaevata.

Ajalehed kubisevad lugejakirjadest, milledest osa toetavad, osa atakeerivad olümpiaboikotti. Eriti vihased on paljud atleedid, kes kurdavad, et nad on teinud pikaajalisi ettevalmistusi medalite võitmiseks ning nüüd ajab Carter oma valimiskampaania reklaamiga kõik nende plaanid nurja. Moskva toetajate kõige suuremaks mureks on, et Carteri aktsioon kujuneb saatuslikuks kogu olümpialiikumisele — ja mis siis küll saab?!

Paljudele sportlastele ja spordijuhtidele ei ole ikka veel selge, et olümpialiikumine on juba ammu hukkumisele määratud ning olümpia likvideerijaks ei ole president Carter vaid Kremli poliitbüroo. Ükskord peavad Brezhnev ja tema kaaslased siiski jõudma arusaamisele, et nad ei saa taotleda kahte eesmärki — vallutada jõhkrate aktsioonidega naabruses asuvaid väikeriike ning korraldada samal ajal rahvusvahelise sõpruse ja vendluse sildi all olümpiamänge.

Võib-olla vajutab kogu probleemi käsitamisel õigele nurule üks kanada sportlane, kes põhjendatult küsib, miks anti N. Liidule korraldada olümpiamängud? Seda küsime ka meie. Kuid see toimus sügaval rahu- ja detenteajal, kus lääne riigijuhid ise oma naiivse hoiakuga kogu läänemaailma magama uinutasid ning N. Liidust petliku ettekujutuse andsid.

AMI

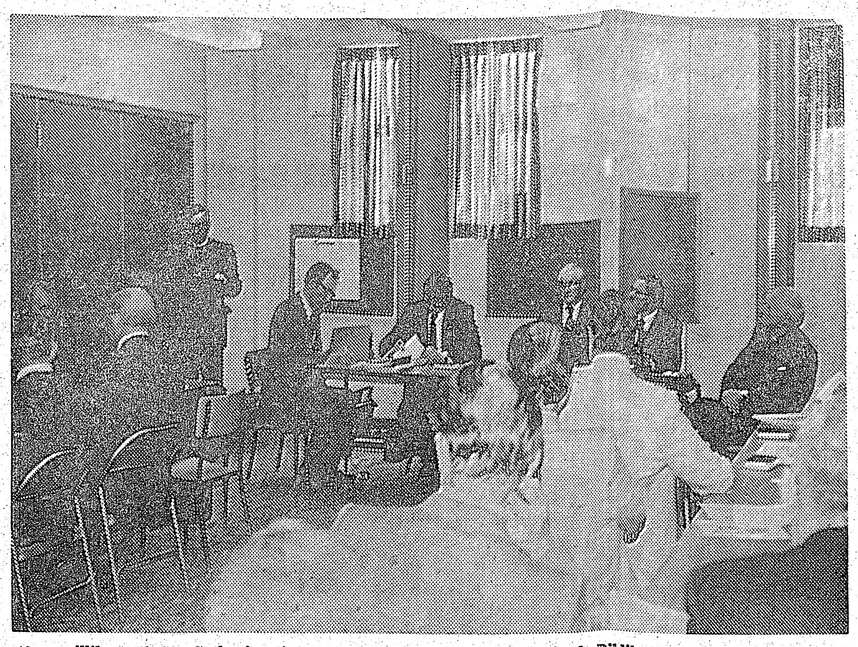

19. aprillil peeti St. Catharines'is EELK Kanada Praostkonna sinod. Pildil vaade sinodi töökoosolekule, vasakult ettekannet pidams St. Catharines'i koguduse õpetaja O. Gnadenteich, sinodi juhatus, vasakult A. Roost, T. Tralla, praost O. Puhm, St. Catharines'i koguduse esimees A. Aasma ja piiskop K. Raudsepp. Foto: Vaba Eestlane

Etnilise ajakirjanduse suured ülesanded

Ajalehtedel tuleb kaasa aidata Kanada ühtsuse säilitamisel

Kolmapäeval, 23. märtsil toimus Torontos hiljuti organiseeritud Media and Communications Committee of Advisory Council of Multiculturalism and Citizenship kohtumine Ontario etnilise pressiga. Pärast uue komitee tutvustamist, kus liikmeiks on B. Framanin, V. Mauko, J. Hayman, M. Ziniak ja R. Combo, pidas pikema kõne Yuri Shymko, kes on Ontario Advisory Council on Multiculturalism and Citizenship esimees.

Kõneleja rõhutas suurt vastutustunnet, mida omavad etnilised ajalehed oma ühiskondades, kus nad on selletõttu respekteeritud. Samal ajal juhtis ta tähelepanu mõnele probleemile milleks kultuurlised vähemusgrupid peaksid olema ettevalmistatud neil raskeil aegadel, mis Kanadal võivad tulevail aastakümneil ees olla.

Võib tekkida majanduslik olukord kus valitsuselt nõutakse suuremat kokkuhoidu, mistõttu võidakse piirata kultuurseid ja sotsiaalseid vajadusi, mis praegu on tavakohased.

Valitsuse toetus etnokultuuriliste väärtuste viljelemiseks võib kergesti sattuda selle majandusliku olukorra ohvriks suuremate ja pakilisemate vajaduste puhul.

Teise probleemina puudutas Y. Shymko eesoleval aastail ettenähtavat põhiseaduse reformi ja Kanada ühtsuse säilitamist. Olukorras, kus ühe riigi tulevik on ohus, võivad teised etnilised grupid jääda kõrvale inglise ja prantsuse probleemide kõrval.

Raske vastutus lasub etnilisel meedial, et Kanada elulisi probleeme, nii majanduslikke, sotsiaalseid ja põhiseaduslikke, vajalikul määral etnilistes ühiskondades tutvustada.

Edasi kirjeldas ta Ontario Advisory Council of Multiculturalism and Citizenship tegevust ja selle juurde kuuluvate arvukate komiteede tööd ning eelolevat kahepäevalist konverentsi juunis. Ta ütles, et Kanada on olnud oma ajaloo vältel kahekultuuriline ühiskond, mis alles 1971. a. sai mitmekultuuriliseks. Ometi on etnilistest ühiskondadest pärit kunstnikud sageli saadetud Ontario Art Councili poolt Ontario Folksart Councili juurde.

Nüüd on alanud nõupidamine kõigi kunstnike koondamiseks Ontario Art Council'i juurde.

Ta puudutas ka Quebeci küsimust ja soovitas Claude Ryani ettepanekuid kaaluda, kusjuures diskussioonid selles küsimuses peaksid lähtuma föderaalse Kanada aspektist.

Ta soovitas, et etnilised ajalehed neist küsimusist rohkem kirjutaksid, nagu ka indiaanlaste, Kanada päriselanike probleemidest, kes on jäänud siin maal võõraiks.

Vene kindral:

Põhja-Euroopa muutub rahutuks

HELSINGI — Siiani rahulikuks peetud Põhja-Euroopa hakkab muutuma rahutuks, ütles N. Liidu Soome saatkonna sõjaline ja mereväe atashee õhujõudude kindral A. M. Konstantinov, kes kõneles aprillil alul Savonlinna reservohvitseride klubi poolt korraldatud julgeolekupoliitika loenguteseerias Savonlinnas.

Kindralmajor Konstantinov arvustas kõvade sõnadega Ühendriikide välis- ja sõjaväepoliitikat, president Jimmy Carterit ja NATO organisatsiooni.

Nõustuvalt kõneles ta Soome presidendist Urho Kekkosest ja Soome välispoliitikast.

Euroopa ja maailma rahu ähvardavate teguritena mainis Konstantinov euro-rakette, sadu ameerikalaste tugikohti N. Liidu ümber, raskete relvade ladusid NATO-riikides ja plaane Taani väinade sulgemiseks.

„NATO põhjatiibade sündmuste ja relvastumise arenemise kiire tempo kohta võidakse juba öelda, et see on otseselt ähvardava iseloomuga, ja äratab küsimuse, kas Põhjala senine tasakaal ei ole muutumas juba ebatasaseks."

NATO relvaladude asetamise kohta Norrasse ütles Konstantinov: „Tuleb küsida kas Norrat ähvardab keegi? Sellist ähvardus ei ole tõeliselt olemas.

35 aastat tagasi N. Liidu armee aitas norralasi võidelda sakslaste vastu riigi põhjaosas.

Kas hakkaks N. Liit nüüd tõesti himustama neid maid? Kas see maa on liidukohustuste tõttu võtmas oma kanda ameerika relvade ohtlikku koormat? Räägitakse tugikohapoliitikast ja selle usaldatavusest. Sellises olukorras on siiski sellest poliitikast kasu rohkem ameeriklasile kui Norrale ja selle naaberrahvaste huvidele."

Õigustamaks oma relvastumist, ütles ta: „Me ei mõtle muidugi korraldada mingit Kariibi või Kuuba „minikriisi" taolist, aga me ei või olla ükskõiksed nende sammude üle mida Norra teeb. Me katsume kasutada poliitilisi abinõusid ähvardava sõjalise asemel."

N. Liit olevat Konstantinovi ütluse kohaselt kindel selles, et „tõelisus pääseks lõpuks maksvusele ja näitaks asjaosalistele, et nad teevad omale ettekujutusi. Nüüd ei ole võimusuhted maakeral enam sellised et mõni võiks muuta neid oma soovi kohaselt."

Lõdvenduspoliitikast rääkides ütles ta, et neist nõupidamistest ei saa asja enne euro-rakettide paigaldamist.

Aidake kaasa, et
VABA EESTLANE
leviks kõikidesse eesti kodudesse!

Marie Under 97-aastane

STOKHOLM — Poetess Marie Under, kes Rootsis Vårbergi pikaravi-haiglas sai 27. märtsil 97-aastaseks, pühitses oma sünnipäeva heas meeleolus, paljude külaliste ja õnnesoovi-lilledega kaks päeva järjesti. Päev enne sünnipäeva toimus kohvijoomine küünlasäras kringliga kitsamas ringis. Sünnipäeval külastas poetessi ta noorem tütar Hedda Hacker, teiste alaliste külastajate perest kirjanik Helmi Rajamaa, kriitik Helmi Eller ja keeleteadlane Paul Laan. Peale nende olid kohal veel mitme organisatsiooni esindajad.

Kirjalikke tervitusi ja lilli oli tulnud Eesti Kultuuri Koondiselt, Eesti Komiteelt, Õie Fleigilt Shveitsist, Eeva Niinivaralt Soomest, Hollandi eestlastest, kiri ühelt Underi luule lugejalt Jaapanist, kes meie poetessi kauneid värsse on lugeda saanud jaapanikeelsete tõlgete kaudu.

Marie Underi haigetuba otse uppus lilledesse ja sünnipäevalapsel oli heameel, et kaasmaalased lähedal ja kaugel teda polnud unustanud, Toronto ülikoolist tervitas sealne eesti keele lektor Vello Salo koos oma õpilastega. Montreali Eesti Naisselts saatis lilled ja pika kirja.

Kirjalik tervitus oli saabunud ka tuntud rootsi poeedilt Bo Setterlindilt. Nädala algul pühendas Eesti Lähiraadio 10 minutit poetessile sõnalis-muusikalises saates.

© Stokholmi Eesti Ühing pidas oma peakoosoleku 25. märtsil, kus kinnitati möödunud tegevusaasta aruanded ja valiti ühel häälel tagasi esimees Alex Milits. Juhatuse koosseisu valiti Tarmo Sepp, Juhan Mägiste, Ülo Ignats, Aleksander Piht, revidentideks A. Suurna ja G. Aasamaa.

Rahvuskongressi ühe töökava

Vastuvõetud resolutsioonid moodustavad vaba eestlaskonna poliitilise ja rahvusliku tegevuskava

STOKHOLM — III Ülemaailmne Eesti Rahvuskongress toimub teisipäeval, 8. ja kolmapäeval, 9. juulil 1980. a. Stokholmis. Rahvuskongress on organiseeritud vaba eestlaskonna avalik foorum, kus käsitletakse kongressi päevakorda võetud aktuaalseid rahvuspoliitilisi ja rahvuskultuurilisi küsimusi. Rahvuskongress astub kokku eesmärgiga hinnata tehtud töö tulemusi ja leida uusi võimalusi vabadusvõitlusliku tegevuse tõhusamaks jatkamiseks.

III Ülemaailmse Eesti Rahvuskongressi teemadeks on: „Kodumaa olukord ja meie", „Välis- ja vabadusvõitlus"; „Eesti rahvuskultuuri viljelemine" ja „Noorte-alased tööülesanded".

Vastavalt kongressi päevakorras olevatele teemadele moodustatakse erialased töökomisjonid. Töökomisjonides töötatakse läbi teemade autorite poolt esitatud ettekanded.

Võetakse vastu resolutsioonid, ettepanekud ja sooviavaldused, mis esitatakse Rahvuskongressi üldkoosolekule vastuvõtmiseks.

Töökomisjonide tööst võivad osa võtta Rahvuskongressi delegaadid kes on end registreerinud vastavas eriala töökomisjonis. Töökomisjonide koosolekud toimuvad teisipäeval, 8. juulil algusega kell 15.00 Medborgarskola ruumes Sveavägen 84.

Rahvuskongressi üldkoosolek peetakse kolmapäeval, 9. juulil algusega kell 9.00 Kultuurimajas Sergels Torg 3. Üldkoosolek kuulab ära Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu ja erimaade liikmesorganisatsioonide aruanded ning päevakorras olevate teemade referentide ettekanded. Arutatakse ettepanekuid ja sooviavaldusi vabadusvõitluslike põhialuste ühtlustamiseks.

Rahvuskongressi poolt vastuvõetud deklaratsioonid, resolutsioonid ja sooviavaldused moodustavad vaba eestlaskonna poliitilise ja rahvusliku tegevuskava.

Rahvuskongressi vabadusapelliga kinnitatakse oma saatusühtsust okupeeritud kodumaal asuva rahvaga. Kinnitatakse oma ülimat ülesannet jatkata võitlust Eesti vabaduse taastamiseks.

UUDISEID KODUMAALT

Tallinna Muusikakooli tööd pidurdab juba pikemat aega asjaolu, et koolihoonet köetakse halvasti, mistõttu temperatuur ruumides ulatub vaid 10-le kraadile ning õpilased peavad istuma tundides palitutes, jalas soojad saapad. Kohmetunud kätega on aga raske klaverit või muud pilli mängida. Külmetumise tõttu on koolist puudujate arv suur. Kuid sellekõrval on koolis muidki puudusi: alatasa on korrast ära tualettruumid, sest torud on ummistunud. Katkise katuse kaudu tilgub vihmade ja lumesulamise aegu vett läbi kolmanda korruse lagede koridori, võimlasse ja saali. Mitmes klassis on rikkis päevavalguslambid, samuti kontaktid, mida on vaja kasutada tundides heliplaatide kuulamiseks. Kooli saalis, kus demonstreeritakse filme, ei saa pimenduskatteid ette tõmmata, sest vastav mehhanism on korrast ära.

*

Lea Kahara kurdab, et ta ostis oma 4-aastasele pojale „Kommunaaris" valmistatud talvesaapad, mis maksid 10 rubla 40 kopikat. Laps sai neid kanda vaid 3 päeva, siis tulid tallad lahti. Iga kolme päeva järel uute saabaste ostmine käib aga üle jõu. Kuid kurtja võib lohtu saada asjaolust, et selliste äpardustega on kokku puutunud mitmed teisedki lastevanemad. Kauplus võtvat selliseid praaktooteid tagasi, kui on alles ostukviitung.

*

Esimestena asusid Hiiumaal kevadistele põllutöödele Kõrgesaare mehed mineraalväetise külvamisega. Seda külvati taliviljapõldudele ja rohumaadele. Hiidlaste taliviljapõllud olevad talve hästi üle elanud. Iga päevaga asturvat kevad lähemale ja sundivat ning kiirustavat inimesi operatiivselt tööle.

*

Lenin 110. sünnipäev toob lisakoormust eesti töötavaile inimestele, kuna nõutakse varem ettenähtud normide ületamist, ikka isakese auks. Eriline surve on kiviõli tootmisel, mida on juba aasta algusest kaevatud 100.000 tonni rohkem, kusjuures Virumaa maastik muutub ikka rohkem kuumaastikule omaseks.

*

Mõni aasta tagasi surnud eesti laulja Georg Otsa 60. sünnipäeva puhul oli suuri pidustusi Eestis aga ka väljaspool. 21. märtsil andis N. Liidu postivalitsus välja tema portreega postmargi; temale pühendatud postmark ilmub ka Ida-Saksamaal.

*

Eesti Riiklik Etnograafiamuuseum tähistas 28. märtsil Tartu linna 950. aastapäeva loengusarjaga. Esitamisel oli viis ettekannet: S. Vahtre „Vanim kirjalik teade Tartust", T. Linnuse „Tartu aines eesti muistendeis", H. Pärdi „Tartu aines etnograafiamuuseumi kogudes", A. Heidmetsa „Tartu loodeosa elamute ja nende sisustuste ajaloost" ja K. Tammuri „Tartu elanikkonna etniline koosseis 1920—1940".

*

Tarbekeemia tööstus „Flora" jättis ligi kolmandiku üheksa kuu normist saatmata, jättes inimesed ilma majapidamisküüaldest. Põhjus olevat olnud vananenud seadmete sage rikki minek, mis takistanud rütmilist töötamist.

*

Saare- ja Muhumaad iseloomustasid kunagi tuulikute read. Need on sõjajärgsete aastatega kõdunenud ja kadunud. Möödunud aastal aga alustas uue tuuliku ehitamist Muhumaal Linnuste külas Jüri Ling koos oma poegade Priidu ja Tiidu-ga. Nelja kuuga ehitasid mehed tuuliku valmis. Kunagi oli talus ennegi tuulik olnud, kuid Jüri Ling oli selle maha lõhkunud ja kasutanud materjali perele maja ehitamiseks. Oma uude veskisse ta kavatseb koguda jahvatamiseks kasutatud tarbeid, mis sajandite jooksul aitasid saare rahval teradest jahu valmistada. Need kõik seadvat ta töökorda, et igaüks nendega tutvuda võiks.

All Languages Service
ALS
NOTARIAALSED TÕLKED
JA TÕLKIMINE ROHKEM KUI 70 KEELDE
361-0303
SUITE 1105, 67 YONGE STREET, TORONTO, ONT. M5E 1J8

Nr. 33

PIKA VALURIKKA HAIGUSE TAGAJÄRJEL UINUS IGAVESELE UNELE MINU ARMAS ABIKAASA

LINDA KUUSK

Neiuna Muandi

Surnud 27. aprillil 1980

Sügavas leinas

Puhka rahus,
olgu Jumala õnnistus Sinuga!

ABIKAASA Torontos
EMA ja TÄDI Eestis

UNUSTAMATA KALLIST SUGULAST

LINDA KUUSK'e

mälestavad sügavas leinas

Sa oled jõudnud rahuranda —
kus vaibunud on kõik valud

LEILI, HARRY ja KERSTI

KAUAAEGSE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER

LINDA KUUSK

Surnud 27. aprillil 1980

Puhka rahus
võõra maa mullas!

VALLI ja ALEX SÕRMULIS

LAHKUNUD KOOLIVENDA WESTHOLMI GÜMN. I LENNUST

VOLDEMAR MATIISEN'it

mälestab sügavas leinas

WESTHOLMLASTE KOONDIS

EESTI RAHVUSTEATRI ENDIST NÄITLEJAT
JA KOREOGRAAFI

VALENTIN LIND'u

surnud 25. märtsil 1980 Stokholmis

mälestab leinas

EESTI RAHVUSTEATRI PERE

Südamlik kaastunne PEREKOND VAIKLA'le isa surma puhul

Jumal annab jõudu!

PEETRI KIRIKU LEERIEELSETE RÜHM JA
ÕPETAJAD

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ☎ 489-8002

ARMAST ABIKAASAT

ERIK HÄÄL't

sündinud 25. novembril 1912
surnud 26. aprillil 1980

mälestab tõgavas leinas

ABIKAASA

Puhka rahus!

UNUSTAMATU SÕBER MEILE KÕIGILE

ERIK HÄÄL

Leinavad

BORIS HEINE perekonnaga
ERVIN HOPP perekonnaga
TOOMAS KALM perekonnaga
UNO KOOK abikaasaga
AUGUST MEIEL abikaasaga
MEINHARD SOMMER perekonnaga
LEMBIT SÕMERMAA perekonnaga
VAINO UUS abikaasaga
JAAN VARES perekonnaga
HARTVIG VANASELJA perekonnaga
RAIMUND VÕÕRAS abikaasaga

ARMAST

ERIK HÄÄL't

leinavad

IRA ja HARRI TOI perekonnaga
MARET PENNINGTON
JUTA ja TERRY COULTER
MARTA HOLBERG
JUHAN ja PAULA TOI

ARMAST

ERIK HÄÄL't

mälestavad leinas

VALDEKO ja KOIDU ALAJAN
WOLLI ja TAAMA ERNESAKS

Õnnestunud loterii Kolmainu koguduses

Pühapäeval, 20. aprillil, peeti Toronto Kolmainu koguduses selle aasta loterii pärast jumalateenistust kiriku saalis. Esimene soojem kavadeilm tõi nii kirikusse jumaleteenistusele kui ka loteriile rohkesti osavõtjaid, kellede keskel oli ka silmapaistvaid külalisi. Lühikese ajaga müüdi loterii üksikloosid läbi, samuti ka kahe ameerika loterii piletid ja müügilaua läbimüük oli parem kui eelmisel aastal. Mõnedki võitsid loosi läbi kas kunstitöö või praktilisi esemeid. Naisring serveeris sooja einet ja kohvi einelauast, mis leidis rohkesti kasutamist. Korraldajail oli hea meel, et see ettevõte ka sel aastal hästi ja soovitult korda läks.

Raharööv lõppes surmaohvriga

Torontos, Scarboroughi linnaosa äritsentrumis, tulistasid bandiidid möödunud neljapäeval surnuks ühe Brink'i raha transpordikompanii valvuri ja haavasid teist, röövides neilt 178.000 dollarit, mida valvurid toimetasid röövimise hetkel äritsentrumis asuvasse Toronto Dominion panka. Pärast tulistamist ja raha röövimist põgenesid kaks bandiiti läbi lähedal asuva raamatukoguruumi parkimisplatsile, kus nad hüppasid neid ootavasse autosse ja kihutasid minema. Brink'i firma on määranud 100.000 dollarilise tasu isikule, kes annab informatsiooni röövlite tabamiseks.

Kanada Olümpia Ühing loobus Moskva sõidust

MONTREAL — Kanada Olümpia Ühing otsustas suure häälteenamusega loobuda atleetide saatmisest Moskva olümpiamängudele. Häälte vahekorraga 137:35 lükkas Olümpia Ühing tagasi Moskva kutse mängudest osavõtmiseks, millega Kanada atleetidele puuduvad praktiliselt igasugused võimalused Moskvasse sõitmiseks ja seal võistlemiseks. Märgitakse, et see on esmakordseks juhuseks kus Kanada pole moodsate olümpiamängude ajaloo kestel osa võtnud mängudest.

Oma maja Skandinaavia Klubile

Toronto skandinaavlaste ühine klubi The Scandinavian Club, mis asutati juba 1935. aastal, on aastaid kogunud raha oma maja muretsemiseks ja on ostnud omale kahekorruselise äsjavalminud maja Toronto südalinnas, Bathurst & St. Clair rajoonis. Uus maja õnnistati pidulikult aprilli keskpaiku. Maja hind oli $120.000. Klubi oma raha ja Wintariolt saadud $40.000 suusune toetus katsid esimese obligatsiooni. Avamispidustus, norra-aineline õhtu, peetakse 17. mail.

Skandinaavia kultuurikeskuse ülakorrusele tuleb raamatukogu, kus on kõikide põhjamaade keeltes trükitud raamatuid, seal on ka koosolekute ja õpperuumid keeleõpetuse jaoks. Samuti kunsti- ja käsitöönäituste jaoks oma ruumid. Kööki kasutatakse õppeköögina, kus on võmalus õppida skandinaavia toitude valmistamist.

OOTAMATULT LAHKUNUD KOOLIVENDA

ERIK HÄÄL't

mälestab leinas

REALISTIDE KOONDIS KANADAS

Armast KORPORATSIOON VIRONIA vilistlast

ERIK HÄÄL't

sündinud 25. novembril 1912 Võrus
surnud 26. aprillil 1980 Honey Harbouris, Ontarios

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

ARMAST VILISTLAST

ERIK HÄÄL't

sündinud 25. novembril 1912 Võrus
surnud 26. aprillil 1980 Honey Harbouris, Ontarios

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

ARMAST

ERIK HÄÄL't

mälestavad

LEIDA ja ELMAR TAMPÕLD
DAISY ja EVALD TIKENBERG
SIGRID ja ERVIN VARAMÄE
LYDIA ja RALF VIKSTEN

ARMAST

ERIK HÄÄL't

mälestavad

ARY ja VELLO

ARMAST OLDERMANNI JA HEAD SÕPRA

ERIK HÄÄL't

mälestab

MAIT perekonnaga

LAHKUNUD ARMAST

ERIK HÄÄL't

leinavad

RIINA ja RUDOLF LIPP

Kuuba põgenikud saabuvad Miami

Castro „likvideerib" oma töötatöölisi

MIAMI — Viimasel ajal on saabunud väikestel paatidel Kuubast Miamisse sadu kuuba põgenikke, keda Kuubalt ära toovad nende Miamis elavad sugulased. Ühendriigid on katsunud põgenike voolu pidurdada kuid seni ei ole see õnnestunud.

Kuuba põgenikke toovad Kuubalt Key Westi lõbusõidupaatide ja laevade kaptenid, kes teenivad sellega suuri sissetulekuid. Ühendriikide võimud taotlesid esialgu põgenikuvoolu piiramist

kuid loobusid humanistlikel põhjustel nende tagasisaatmisest Kuubale.

Paadiomanikke karistatakse illegaalsete sõitude pärast 1000 dollarilise rahatrahviga, kuid see ei pidurda operatsioone kuna Ühendriikides elavad kuubalased maksvad meeleldi paadiomanike eest need trahvisummad.

Põgenikke lahkumist Kuubalt soodustab Castro kommunistlik valitsus, kuna sellega vähendab kommunistik rezhiim karjuvat tööpuudust

ning saab lahti tülikast rahutust elemendist, kes võib ta rezhiimile kujuneda ohtlikuks.

Dr. agr. Elmar Jaska 70

Dr. E. Jaska sündis 2. mail 1910. a. Viljandimaal. Õppis Tõrva gümnaasiumis ja hiljem Tartu Ülikooli põllumajandusteaduskonnas, mille lõpetas 1932. a. Omas magistrikraadi agraarökonoomia erialal 1937. a. ja kaitses doktori väitekirja „Agraarkriisi mõjutusi eesti põllumajandusele" 1938. a. Täiendas end omal erialal Jena ülikoolis 1945. a., Carletoni Ülikoolis, Ottawas 1953. a. ja Chicago Ülikoolis 1954. a.

Pärast Tartu Ülikooli lõpetamist töötas dr. Jaska algul Põllutöökoja Raamatupidamistalituses, kuid juba 1933. a. kutsuti ta Riigi Statistika Keskbüroo põllumajandus-osakonna referendiks ja nõunikuks Konjunktuur-instituudi juurde. Enne lahkumist kodumaalt oli ta Tallinnas Põllumajanduslike ühistuste Keskliidu abidirektoriks.

Saabudes 1944. a. Saksamaale, töötas juubilar algul Jenas Fr. Schilleri Ülikooli agraarökonoomia instituudis, kuid juba 1946. a. oli ta aktiivselt osavõtmas kaasmaalaste organisatsioonidest Augsburgis. Nii näeme teda algul ajalehe „Eesti Rada" peatoimetajaks ja hiljem selle ajalehe väljaandjana (1946—1949). Tema tegevus Saksamaal katkes 1949. a. kui saabus Kanada valitsuse kutse tulla Ottawasse, kus talle oli ettenähtud vastav töö omal erialal.

1949. a. alates töötas juubilar Ottawas, Kanada Põllumajandusministeeriumi Majandusosakonnas eriteadlasena ida-eupoopa põllumajanduse alal ja 1969—1978. a. sama ministeeriumi Rahvusvahelise Koostöö Talituses (International Liaison Service) põllumajandussektori juhatajana. Tema tööks oli jälgida välismaade agraarpoliitikat, programme ja plaane, ning analüüsida ja hinnata nende võimalikku mõjutust kanada põllumajandusele. Tema ülesandeks oli ka ministeeriumi ajakirja „Agriculture Abroad" toimetamine. See põllumajanduslik ajakiri, mis trükitakse ka prantsuse keeles, saavutas dr. Jaska toimetamisel 1964—1978) eriteadlaste tunnustuse kui üks paremaid agraarpoliitilisi küsimusi käsitlevaid ajakirju maailmas.

Dr. E. Jaska poolt trükis avaldatud teaduslike tööde ja artiklite arv agraarökonoomia alal on silmapaistvalt suur. Kodumaal ja paguluses ilmunud tööde arv ulatub üle 300. Tema viimastest töödest tuleks eriti esile tõsta uurimused investeerimisest N. Liidu põllumajanduse seisukorrast Eestis. Kokkuvõtted mõlematest töödest on avaldatud „Agriculture Abroad" (No. 1, 2, 1979).

Dr. E. Jaska töö Kanada Põllumajandusministeeriumis on leidnud kõrge hinnangu ja tunnustuse, milletõttu ka tema puhkepalgale minek toimus tegelikult alles möödunud aastal. Ta on esindanud Kanadat paljudel rahvusvahelistel konverentsidel. Paljudel neist reisidest on ta saatjaks olnud abikaasa Aime. Nende abielus tütar Liivi elab Torontos.

Dr. E. Jaska on Ameerika Põllumajandusökonomistide Seltsi, Rahvusvahelise Agraarökonomistide Organisatsiooni ja Balti Teadusliku Ühingu liige. Akadeemiliselt kuulub juubilar korp! Rotalia perre.

Juubilarile õnne ja palju aastaid soovides tema sõbrad tahavad salaja loota, et ta oma sulge täiesti maha ei pane, vaid jatkab tasapisi uurimistööd eesti põllumajanduse minevikust ja olevikust. Kõike head, armas Elmar!

E. ARUJA

Helmi Hermani akvarellid

Esimese muljena tundub, et Helmi Hermani lühiajaline ja suhteliselt halvasti esitatud mitmetest tehnikatest väikeseformaadiliste maalide väljapanek Eesti Maja pimedas ja distantsitus koridoris ei õigusta analüütilisi kommentaare ajalehe veerul.

Ometi on Helmi Herman aastate jooksul mitmesugustel näitustel demonstreerinud professionaalset loomingu mõistmist, mis on tajutav ka sellel pretensioonideta väljapanekul vesivärvimaalides. Need on looduse vaatlused, impressioonid paberile kantud kerge, kuid kindla käega küllaldase veega ja tehnilise värskusega, kus iga värvilaik peab jääma oma kohale, sest parandused pole võimalikud. Nendest akvarellidest üksinda esinduslikult raamituna ja hea valgusega seinal oleks saanud Helmi Hermani kunstilisest isiksusest hästi demonstreeriva väljapaneku.

Samalaadselt värske koloreeringuga ja oskuslikult mängleva ekspressiivse joonega on kostüümikavandid Molière „Tartuffele". See tähelepanek paneb vaatleja mõtlema, et Helmi Herman, kes oma tasakaaluka isiksusega saavutab akvarellitehnikas meeldiva kontrollitud spontaansuse, peaks just sellele tehnikale rõhku panema, sest akvarellidega võrreldes mõjuvad esitatud ülitehnikad kuivana ja ületöötatuna. Portreedes märkame head füüsilist sarnasust.

A. LEE

Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel San Franciscos oli aktusekõnelejaks Eesti Rahvuskomitee ühendriikides esimees J. Simonson. Pildil J. Simonson, kohalike tegelastega. Vasakult: leedulaste esindaja Romas Tervydis, ERKÜ peavolinik Põhja-Kalifornias Heino Jõgis, Juhan Simonson, San Francisco Eesti Seltsi esimees Peeter Grüner ja Põhja-Kalifornia Läti Seltsi esimees Ojars Celle.

Uued eesti heliplaadid

Estonian Voice Stokholmis — Välis-Eesti & EMP heliplaadikirjastus, avaldas aastakümnendi vahetuse puhul kaks LP-heliplaati laitmatus stereofoonilises ja kunstilises tehnikas.

EESTI, MU ISAMAA / PÜHA ÖÖ on mõeldud klassikaliseks muusika-allikaks eesti kodudele nii argipäevaks kui pidulike sündmuste puhul.

Sellel plaadil on kaastegevad Stokholmi Eesti Meeskoor, Naiskoor, Noortekoor ja Viiuliansambel, kokku üle saja osaleja. Juhatavad Eduard Tubin, Rein Tubin, Toomas Tuulse, Jaan Seim ja Alfred Pisuke; orelil Toomas Tuulse ja Sonny Peterson. Salvestused, mis võtsid aega ligemale terve aasta, toimusid Stokholmis Katarina kirikus.

Heliplaadi repertuaar sisaldab ühel küljel patriootilist heliloomingut alates Rudolf Tobiase teosega „Eks teie tea . . .", mida juba kaua pole olnud plaadivormis saadaval. Edasi kuuluvad programmi isamaalise klassika helindid ning plaat lõpeb võimsa Eesti riigihümni esitusega, mida on sobiv kasutada kokkutulekuil, kodudes ja eetrimeediais.

Teisel küljel on esitatud kontserdivormis jõulumuusika klassika eestlastele armsamaist jõuluviisidest kooride ja oreli esitusel. See pidulik plaat kannab todangumumbrit EMP SLP 1011.

LAULUSILD NR. 2

Teine aastavahetusel ilmunud plaat „Laulusild nr. 2" kannab todangumärki EMP SLP 1012 ja sisadab ansambi „Jüri-Peeter" esituses rea populaarseid laule. Täiesti uus nii muusikalises kui sõnalises kompositsioonis on „Esto-80" laul, samuti esineb esmakordselt eesti keeles maailmakuulus „Halleluuja". Kodumaa populaarmuusika repertuaarist leidub plaadil „Ema roosid", Esmakordne on ka Linda Peeti joodeldatud „Joodeltüdruk". Kuna ansambel Jüri Pannase juhatusel juba esimese „Laulusilla" plaadiga saavutas erakordse menu, on põhjendatud uue plaadi ilmumine.

Läti gümnaasium Münsteris raskustes

MÜNSTER (EPL) — Lätlastel on Saksamaal ainsa lätikeelse keskastme koolina Gümnaasium, milles praegu õpib 85 noort. Gümnaasiumi lõpetajail on õigus astuda Lääne-Saksamaa ülikoolidesse. Õpilased tulevad kõikjalt üle maailma, muuseas ka Rootsist.

Kooli ülalpidamine on nõudnud lätlastelt üle kogu maailma suuri pingutusi. Viimasel aja on toetused eriti USA-st jäänud vähemaks (kaasa mängib ka dollari kursi langus).

Lätlased on nüüd ajalehes „Baltische Briefe" pöördunud baltisakslaste poole küsimusega, kas nende hulgas ei leidu noori, kes oleksid nõus õppima läti gümnaasiumis, et suurendada õpilaste arvu ja kergendada kooli majandamist.

VABA EESTLASE TALITUSES müügil
stereo heliplaat
INGEMAR KORJUS bass-bariton
CHARLES KIPPER — klaverisaade
Metsateel (A. Kapp), Ennemuiste (M. Saar), Üks suu (M. Saar), Muremaa (R. Päts), Laul sõnajala õiest (T. Vettik), Sind tervitame kuldpäike (A. Karindi) ja Rändaja õhtulaul (J. Tall) ja rahvalaule: K. Raidi seades — Laulu mõju, Kui ma hakkan laulemaie, Ära viies ja Kivikasukas, L. Virkhausi seades — Kus on kus on kurva kodu, V. Kappi seades — Linakatkuja ja J. Zeigeri seades — Kanneldajast vend.
Hind $9.50 pluss postikulu $1.—

ANDRES KÜNG
MIS TOIMUB SOOMES
Kirjastus Välis-Eesti & EMP
311 lk. Hind $14.00 br. + saatekulu 50c
Eesti ajakirjaniku teos põhineb laialdasele allikmaterjalile. Ta analüüsib Soome sise- ja välispoliitikat, riigi tänapäevast olukorda ja suunda, Nõukogude Liidu Soome-politikat, Soome valitsust presidendist parteieluni ja palju muud, tuues Soome saatusest huvitatud lugejaile palju uusi andmeid.
Müügil Vaba Eestlase talituses

LUGEGE
Rein Moora — Evald Uustalu
SOOMEPOISID
384 lk. (sellest 64 lk. fotosid) — Hind $14.00 pluss 85 c saatekulu
Johan Pitka
RAJUSÕLMED
Koheselt pärast Eesti Vabadussõda kirjutatud mälestusraamat „värskete" elamustega Eesti vabaduse eest võitlemisest aastail 1914—1919. Raamat ilmus 1972. a. admiral J. Pitka 100. sünniaastaks.
237 lk. — Hind $8.80 pluss 50 centi saatekulu
KINKIGE
oma võõrrahvusest sõpradele Eesti võitluse tutvustamiseks ingliskeelne
Evald Uustalu
FOR FREEDOM ONLY
Hind $7.00 pluss 50 c saatekulu
MÜÜGIL VABA EESTLASE TALITUSES

Puhast valet sisaldav võrukaelalugu

48.

— Suled ei ole lahti, kinnitas müüja ja noppis linnu sulgi näitamaks, et ta jutt peab paika.

— Kuidas sina mõtled sellisega hakkama saada? imestas Suntinen kotkast vaadates, mille tiibade ulatus oli ligi paar meetrit.

— Kui minutub tülikaks, siis vähemalt võib selle reisi ajal kellegile kinkida, arvas Lindsten. Ta ütles müüjale, et ostab linnu. Samas ta tegi kauba ka alamal riiulil olnud täistopitud koprast, mille hind oli 17 rubla.

Eakas ärimüüja sosistas midagi Lindstenile ja kutsus ta taharuumi. Mõne minuti pärast naasid mõlemad ärisse, Lindsten silmnähtavalt rahuldununa. Konstaabel oma varestega lahkus esimesena uksest, mida Suntinen jäi lahti hoidma, et Lindsten oma kotkaga välja maruhuks. Sedamööda kui võimas lind pääsis uksest välja hakkasid suled ja ebemed liikuma tormakas tuules. Viimasena astus uksest välja Vuotilainen hoides tugevasti kaenlas Lindsteni koprast.

— Mis sa seal tagaruumis tegid? Ega see nüüd nii äkki sinulgi suju? küsis konstaabel.

— Mina ostsin sellele Kalle lapsele külakostiks, ütles Lindsten. Ta lükkas käe taskusse ja tõi välja kilpkonna, kelle tagumised jalad tegid õhus hädalisi tõukavaid liigutusi. — Pane oma taskusse, käskis ta ja laskis abi ootamata kilpkonna Suntise küljetaskusse.

— Mis põrgut see on? imestas üllatunud Suntinen.

— Kas sa siis kilpkonna ei tunne! Hoia seda hästi, see on siin haruldane, ütles Lindsten.

Ta rääkis, et naine oli kutsunud ta taharuumi selleks et öelda, et tal on midagi õige haruldast, nimelt kilpkonn.

— Hindki oli kõrge, 30 rubla. Meil kilpkonn ei maksa kuigi palju. Kuid ma ei saanud seda ostmata jätta, kui see selle tädi meelest oli midagi väga võimatult imelikku, millega ta tahtis soomlasi rõõmustada. Küll Kalle lapsed sellest lugu peavad. See konn on puhas loom.

Suntinen tõrjus vastu ja teatas, et esiteks ta ei nõustuks tasuta looduseset ostma ja et ta ei olnud üldse kindel, mis naine ja lapsed selle kohta võiksid koju jõudes ütelda.

— Ja kus ma seda viiksingi, protesteeris ta.

— Taskus, sinna sobib see väga hästi, ütles Lindsten ja sai lõpuks Suntise nõusse kingituse vastuvõtmiseks.

Varestepaar, võimas kotkas ja kobrast kandev seltskond oli vanalinna kitsail tänavail imestusäratav seltskond.

— See jultunud lind kaotab peagi oma suled nagu see koide söödud öökullgi, kui varsti ei pääse kuhugi tuulevarju, ütles Lindsten.

— Mis oleks kui astuksime sisse Vana Toomasse, see on lähedal.

Restorani uks oli veel suletud, kuna keskpäevani oli veerandtunni võrra aega.

— Need avavad alles kell kaksteist, aga küll seal on juba keegi sees, arvas Lindsten.

Konstaabel hakkas rusikaga uksele taguma. Hetke pärast hakkas seest kuulduma kolinat ja samas avati uks.

— Kraak, kraa-ak, ütles konstaabel ja lükkas varesed ukse avanud ehmunud noore naise silmade ette. Hirmunud tüdruk katsust ust kinni tõmmata, aga vahele jõudnud ametimehe jalg oli kiirem. Vuotilainen jõudis jälle kohe kasutada Soome viiemargalist ja hetkelise nõupidamise järel tüdruk nõustus mehed sisse laskma. Kummaline rekvisiit ei näinud põhjustavat suuremat häirimist, ka mitte siis, kui täistopitud loomad asetati seltskonnale näidetud lauale.

— Pane ka konn jalutama, käsutas Vuotilainen Suntist. See tõi vasturääkimata oma taskust kilpkonna ja pani selle lauale. Pea ja jalad kilbi peidus, jäi loom liikumata oma kohale. Lindsten ja konstaabel olid juba korraldamas koos elutähtsat vodkatellimist.

Kahe tugeva napsuringi järel oldi üksmeelsed selles, et oleks aeg ka juba lõunat süüa.

— Meestele toitu ja konnale salatit, teatas Lindsten ettekandjale, kes läks toidukaarti tooma.

Tugeva hommikusöögi tõttu otsustati siiski lõunatada suhteliselt kergelt. Anti tellimine igale mehele tuua „grillitud viinereid", selle kõrvale telliti baarist ka mõned korralikud shampanjapudelid.

Muidki inimesi hakkas saabuma hämarasse restorani. Taldrikute ja pudelite vahel laual seisvale loomaaiale jäi peatuma hetkeks mõnegi siseneja pilk kaheldes oma silmades. Päris kahtlaseks ja Lindsteni arvates barbaarset maitset näitavaks arvatud toidu-joogi valik tõdeti aga olevat suurepärane.

Kuigi pealelõuna oli alles alanud, ilmus restorani ka väike orkester. Mõned lahtised naisedki olid juba jõudnud kaasa tulla oma elukutset harjutama, nagu konstaabel irooniliselt neid kahtlustas. Ta ruttas ka esimesena väikestvõitu mustasilmalist ja üsna nägusat tüdrukut tantsule kutsuma ja oli esimene sel päeval väikesel tantsupõrandal.

— Küll neil on aga põrand, imestas kostaabel kui lauda naasis ja toolile laskus. — Parkett on nagu tuulise Päijänne järve pind. Selge peaga langeks seal kohe maha. Loojale tänu, et on juba natuke võetud peatäiele põhjaks alla.

Konstaabli naise piiramine näis laabuvat üssa hästi. Lugu teise järel keerles ta mustasilmalisega põrandal, mille pinnavormidki muutusid vähehaaval tuttavaks. Shampanja nõudis siiski, et ametimees käiks vaheajal oma asjus kõrvalruumis. Ka Kalle tundis vajadust ja läks temaga koos meesteruumi.

Konstaabel oli veel seina ääres, aga Suntinen vedas juba tõmbelukku kinni, kui kaks meest tulid sisse halvasti valgustatud käimlasse. Hirmust jäigistunud Kalle märkas kuidas mõlemad tulijad otsemaid tõmbasid vöö vahelt pussid välja. Üks teravik suruti konstaablile kubeme vastu kuna relvahoidja seisis ise soomlase seljataga. Teine tulijaist oli jõudnud konstaabli kõrvale ja surunud oma pussi selle kõhu vastu. Pusside teravikud surusid kuue ja särgi märgatavalt lohku. Suntisele mehed ei pööranud mingisugust tähelepanu.

— Kõik rahad siia! Kohe rahad! käsutas konstaabli kõrval seisja.

Kalle nägi kui aegluubis filmis. Konstaabel ei ehmunud vähimatki. Aeglaselt ta pööras oma pea, heitis pilgu oma kõrval seisvale pussisangareile ja jätkas kõiges rahus oma tegevust. Konstaablil oli olnud tugev häda ja Suntise meelest tegevus ei näinudki lõppevat.

— Oota natuke, ütles konstaabel.

— Anna raha siia! kordas mees.

— Oota hetk, ütles konstaabel uuesti. Vajalik tegevus hakkas lõppema ja ta sulges rahulikult tõmbeluku. Pusside teravikud näisid Kalle meelest üha sügavamale tungivat. Konstaabel tõstis natuke oma käsi kõrvale, lükkas oma perema käe põuetaskusse kui rahakotti otsides ja vedas rahulikult esile väikse plastikkattega kaardi.

— Kas oskate lugeda inglise keelt? küsis konstaabel ja lükkas kaardi oma kõrval seisva mehe nina ette.

— Ole vait! Sõber oskab. Aga rahad siia või surm! käsutas mees.

— Käsi siis oma sõpra seda sinule valjusti lugeda, mis sellele on kirjutatud.

Kumbki pussisangareist ei liigutanudki. Kalle ei julgenud midagi teha. Ta arvas, et võiks küll lüüa tagumist meest, aga pusside tõttu oli risk suur. Kui ta läheks lähema kimbutaja kallale, saaks konstaabel ikkagi ühe läikiva tera oma külje sisse.

(Järgneb)

ADVOKAADID

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110
kodus 699-2395

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1002, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

TED ROLAND LAAN
advokaat-notar
133 Richmond St. W., Ste 705
Toronto, M5H 2L3
Tel. 364-7072

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

VABA EESTLANE

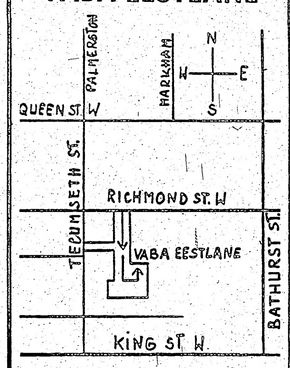

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast
reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus
väljaspool tööaega:
Karl Arro 482-0242
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks tolli ühel veerul	$3.50
esiküljel	$4.—
tagaküljel	$3.75

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto, Ont. M6J 3M7
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont. M2M 1Z7
Telefon: 223-0080

Jänes mängib lõvi, jänest pole tal ju mõtet mängida.
A. Valton

ALLAN HESS
Sündinud 1955. a. Kitcheneris. Keskhariduse sai Waterloo-Oxford Secondary School'is. Lõpetas 1979. a. Toronto Ülikooli arstiteaduskonna M.D. kraadiga. Jätkab õpinguid südame- ja sisehaiguste erialal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

MARKUS HESS
Sündinud Kitcheneris 1953. a. Keskhariduse sai Waterloo-Oxford Secondary School'is. Jätkas õpinguid Wateloo Ülikoolis, lõpetades mehaanika insenerina 1979. a. B.A. Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

ALLAN LHK
Sündinud Torontos 1956. a. Lõpetas East York Collegiate'i 1975. a. Õppis York University's majandusteadust, lõpetades selle 1979. a. B.B.A. kraadiga. Eestlastele hästi tuntud „Kaja" orkestrijuht. Töötab General Electric'us. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

S. BROGOWSKI, O.D.
OPTIK
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES

PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. veoautod
Pruugitud autod

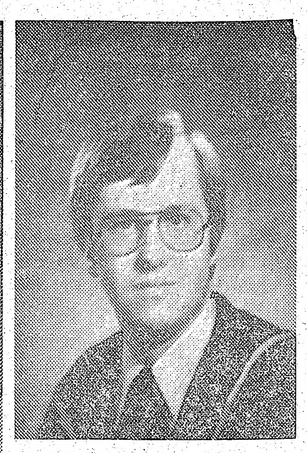

TOOMAS MARLEY
Sündinud 1953. a. Levis'es, Quebec'is. Keskhariduse saanud Newtonbrook Secondary School'is Torontos. Lõpetas 1975. a. Toronto Ülikooli tööstusinsenerina B.A.Sc. kraadiga. Jätkas õpinguid York University õigusteaduskonnas õppides samaaegselt ka majandusteadust magistrikraadi saavutamiseks. Lõpetas mõlemad 1979. a. LL.B. ja M.B.A. kraadidega. Praktikaaastal töötab Lang, Michener'i advokaatide kontoris. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

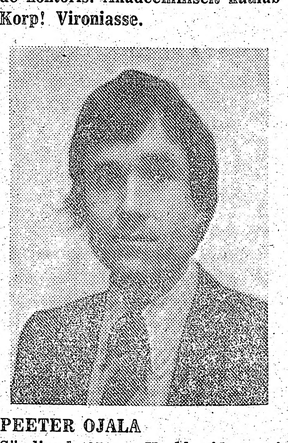

PEETER OJALA
Sündinud 1951. a. Keskhariduse sai Don Mills Collegiate Institute'is. Lõpetas Toronto Ülikooli 1979. a. tsiviilinsenerina B.A.Sc kraadiga. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks. Töötab samaaegselt Stanley Structures Limited, Belleville'is design insenerina. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

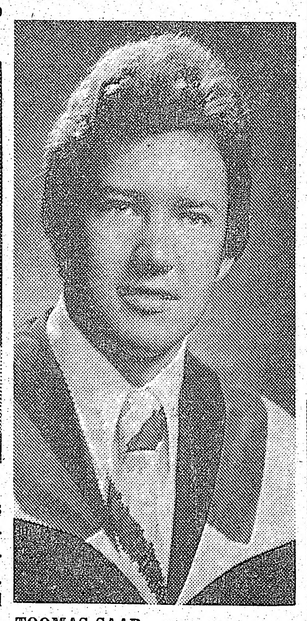

TOOMAS SAAR
Sündinud 1955. a. Hamiltonis. Keskhariduse sai Dundas Parkside High School'is. Lõpetas McMasteri ülikooli 1978. a. mais Bachelor of Physical Education kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

Kolmainu koguduse emadepäev

Pühapäeval, 4. mail toimuv jumalateenistus Kolmainu koguduses peetakse ühenduses emadepäevaga. Jumalateenistus algab kell 1.30 p.l. millele järgneb kiriku saalis koosviibimine kohvilauas. Teenib koguduse õp. O. Gnadenteich, orelil G. Iltal.

Emadepäeva esile tõstmiseks on populaarne Pensionäride Klubi koor lahkesti lubanud laulma tulla. Koor, mida juhatab Leida Pilt, laulab nii kirikus kui ka koosviibimisel. Nii jumalateenistusel kui ka koosviibimisel laulab solistina Silvi Preem. Koosviibimisel kõneleb gaidide ridades hästi tuntud Anne Agur emadele. Eeskavalises osas esitab veel oma luule varaaidast luuletusi emadele Ella Kull.

ANDRES TEENE
Sündinud Montrealis 1956. a. Keskhariduse saanud Amherst Central Highschool'is, New York State. Lõpetas University of Waterloo elektri-insenerina B.A.Sc. kraadiga 1979. a. kevadel. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks, milleks sai National Research Council'i stipendumi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

HILLAR JUHAN TORK
Sündinud 1957. a. Uus-Meremaal. Keskhariduse saanud Torontos Victoria Park Secondary School'is mille lõpetas 1975. a. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis, lõpetades selle 1979. a. elektriinsenerina B.A.Sc. kraadiga. Ülikooli ajal saanud McAllister Foundation'i ja Jüri Lellepi Mälestusfondi stipendumid. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks, milleks sai National Research Council'i stipendiumi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

TOOMAS TREI
Sündinud 1950 .a. Göteborgis, Rootsis. Keskhariduse sai Don Mills Collegiate Institute'is. Õppis Toronto Ülikoolis geograafiat, saavutades B.A. kraadi 1974. a. Hiljem jätkas õpinguid York University's magistrikraadi saavutamiseks, mille lõpetas 1979. a. M.B.A. kraadiga. Töötab I.B.M.'is. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

Stokholmis pühitses oma 80 sünnipäeva tuntud pressifotograaf Mihael Lepper. Ta võttis osa Eesti Vabadussõjast ja tegutses hiljem Saksamaal filmi alal, mängides kaasa tummfilmi ajastul mitme kuulsa rezhissööri käe all. Eestis kujunes M. Lepper pioneeriks mängufilmi alal, kui ta lavastas filmi muistsest vabadusvõitlusest „Mineviku varjud". Muu hulgas oli ta vastasmängijaks Signe Pinna filmis „Dollarid".

Toimetusele saadetud kirjandus

Herbert Salu, Must lagi on meie toal. Esseid kirjandusest. Lund 1980. 256 lk.

BALTIMORE EESTI ORGANISATSIOONIDE BÜLLETÄÄN nr. 149 — 1980. Sisus V. Ridala 95. sünnipäevakirjutus ja luuletus „Kevade tunne", B. Kangro luuletus „Minu nägu", T.E. teatrikriitikat „ „Pisuhänd" Baltimores", L.E. „Kirjanduslik-muusikaline pärastlõuna Baltimores", „Baltimore Eesti Nasikoori aastakoosolek", T.E. „Ilmus meie „Oma Poiste" heliplaat", „Lehekülg noortele", Maria Pedak-Kari aktusekõne „Põhimõtted ja tõekspidamised eestluse-radadel", mitmesugust informatsiooni ja teateid, mis näitavad selle eestlaste keskuse imeküllasest kultuurilisest tegevusest.

Meinhard Leetma, SÕJAS JA IKESTATUD EESTIS, Kirjastus Välis-Eesti & EMP, 1979, 318 lk. Eesti kaadriohvitseri elujuhtumised alates Eesti okupeerimisega 1940, teenimine punaarmees, üleminek sakslaste poolele, sõjavangis Saksamaal, Eesti Omakaitse teenistuses, 2. Eesti Piirikaitse Rügemendi III pataljoniülemana kuni punaarmee vallutas Eesti. Tal õnnestus võõranimelise passiga elada 1956. aastani, kuni amnestia väljakuulutamiseni. Sai loa Saksamaal asuva perekonna külastamiseks ja ei läinudki enam tagasi kodumaale.

MIKI HIIR nr. 19. Ants Vommi päevaleht. Koomiks-laadi inglis-keelne lugu punakaru probleemidest 1980.

MODERN RUGS *Saksa vaipade ja kardinate kaubamaja*
162 OAKDALE RD. DOWNSVIEW, ONT. TELEFON 745-0507
DRAPERIISID VALMISTATAKSE KA TELLIMISE PEALE

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadas:
Aastas	$35.—	$38.—
Poolaastas	$19.50	$21.—
Veerandaastas	$10.50	$11.—

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$56.—	$61.—
Poolaastas	$30.50	$32.50
Veerandaastas	$16.—	$17.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $72.—, poolaastas $36.—, veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 50 centi. Üksiknumbri hind 45 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada
Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „ ..... “ ..... 19.... . Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 29. aprillil 1980 — Tuesday, April 29, 1980

KIRIKUD

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417.

EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 4. mail kell 1.30 (mitte kell 3). Jumalateenistusel laulab solistina pr. Silvia Preem ja Pensionäride Klubi koor pr. L. Pilti juhatusel. Jumalateenistuse järele on koosviibimine kohvilauas laulu ettekannetega, kõne ja deklamatsiooniga.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel. 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8, tel. 483-4103.

LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS pühapäeval, 4. mail kell 2 p.l. St. Pauli kirikus, 227 Bloor St. East. Õnnistamisele tuleb 32 leerinoort. Teenivad piiskop Karl Raudsepp ja praost Oskar Puhm, organist Inga Korjus. Esineb leerinoorte koor Margit Viia juhatusel, viiulisolist Marianne Urke.

EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 11. mail kell 11 hommikul. Laulab leerieelsete ja pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel, solist Avo Kittask, viiulisolist Marja Leena Roos. Harpsikordi soolo Pia Kori..

Evangelisatsioon kolmap., 14. mail kell 7 õ., kõneleb Kersti Pinna.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik, (Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Tortnto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Pühapäeval, 4. mail kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS, EMADEPÄEVA tähistamine ja pühapäevakooli lõpuaktus.

Õpetaja kõnetunnid: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus. 501 Davisville Ave., Toronto ning igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel.: 527-0410.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühapäeval, 4. mail kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391.
VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 4. mail kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, segakoor. Issanda surma mälestamine.

Kell 6 õ. tunnistused, K. Raid, noortekoor.

Paljud eestlased majaomanikud ei tea,
et teen igasuguseid raud- ja puuaedu
kruntide ümber.
B. RISTMÄGI, tel. 759-6424

KORTERID JA TOAD

EESTI KODUS
2 magamistoaga
KORTER ÜÜRIDA
Tel. 281-9811

Sündmuste kalender

Reedel, 2. mail kell 8 õ. Tartu College'is Akadeemilise Kodu mai vastuvõtt.

Laupäeval, 3. mail kell 7 õ. Peetri kiriku ruumes kireva kavaga õhtu „Mälestuste radadel Cantate Dominoga".

Esmaspäeval, 5. mail kell 7.30 õ. Tartu Instituudi loenguõhtu, kavas dr. L. Tretjakewitschi ettekanne „Vatikani poliitika venelaste suhtes 1921—1933".

Laupäeval, 10. mail kell 3 p.l. T.E. Baptisti kiriku alumises saalis K.L. Marley 90. a. juubeli maalide näitus. Jääb avatuks kl. 9-ni õ. ja reedel 16. mail kell 6—9 õ.

Laupäeval, 10. mail kell 6 õ. Furline Klubis, 7065 Islington Ave. „Kungla" rahvatantsijate maiball.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
Toronto, Ont. M6G 3K6
17 Frank Cresc.
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühap., 4. mail JUMALATEENISTUS kell 11 homm. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1 p.

Laup., 10. mail Augsburgi Usutunnistuse 450. aastapäeva tähistamine Ida-Kanada Sinodi poolt meie kirikus kell 7.30 õ. Eeskavas Elmer Iseler Singers, kõneleb Rev. James Nestingen. Järgneb kohvilaud. Pääsmed $7.—, tudengid $4.—.

Pühap., 11. mail EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS kell 4 p.l., kohvilaud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisip. ja neljap. 6—8 kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja Allan Laur,
141 Clark Ave., Unit 50 Thornhill, Ont. L3T 4P4. Tel. 889-8173.

Laup., 3. mail kell 7 õ. PIIBLITUND.

Pühap., 4. mail kell 1.15 PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur, laulab kvartett.

Teisip., 6. mail kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Kolmapäeval, 30. aprillil kell 7 õ. PIIBLI- ja PALVETUND. Juhatab jutlustaja E. Saraoja.

Pühapäeval, 4. mail kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: Heino Sepp ja A. Seppur. Issanda surma mälestamine.

Peame kasutama praegust...

(Algus lk. 1)

Toimetaja H. Raudsepp kõneles aktuaalsetest päevaprobleemidest, kirjeldades sissejuhatuseks, milline pinev olukord on praegu välispoliitiliselt tekkinud Afganistani sündmuste, Moskva olümpia boikoti ja ameeriklaste pantvangideks võtmise tõttu. Kui Balti riikide annekteerimine oli läänemaailmas juba peaaegu täielikult unustatud, siis tõi Afganistani okupeerimine N. Liidu punaarmee poolt selle taas reljeefselt esile,

ja Afganistani sündmust hakatakse võrdlema Balti riikide okupeerimisega nelikümmend aastat tagasi.

Seda soodsat olukorda peame ära kasutama energiliselt kõigi võimaluste piirides oma kodumaa saatuse ja meile tehtud ülekohtu selgitamiseks ning nõudma meie rahvale ta elementaarsete õiguste taastamist.

Kõneleja kinnitas, et selles olukorras ei tule energiliselt tegutseda mitte ainult meie organisatsioonidel vaid ka kõigil üksikisikutel, kelledest paljud on jäänud meie vabadusvõitluse suhtes aastate jooksul passiivseiks. Nendel, kes ei taha ise aktiivselt tegutseda, on alati võimalus anda oma majanduslikku panust käimasolevaks selgituskampaaniaks. H. Raudsepp kirjeldas ka N. Liidu ühe juhtiva isiku kõnet,

mis näitab, et venelaste seisukohad muutuvad välispoliitilisel rindel rangemaks ning nad teevad suuri pingutusi, et lüüa kiilu Ühendriikide ja ta Euroopa liitlaste vahele.

Peatudes meie võitlustaktika juures andis H. Raudsepp ülevaate neist paljudest üritustest ja algatustest, mida on teinud Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides Eesti olukorra selgitamiseks. H. Raudsepp rõhutas eriti, et meie peaksime loobuma oma vabadusvõitluse kestel „väikese Eesti" nimest, kuna sellised sentimentaalsed argumendid ei huvita kedagi ja samuti peaksime oma jõudusid koondama kõigi passiivsete isikute kaasa tõmbamiseks.

Järgnevatel läbirääkimistel võtsid sõna H. Lupp, Ü. Jürima, A. Kala, H. Raudsepp ja U. Petersoo.

Aruannete osas andis välispoliitilisel ja rahvuskultuurilisel alal kirjalikule aruandele täiendavaid seletusi esimees U. Ptersoo. U. Petersoo estas ühtlasi koosolekule kinnitamiseks tänukirja peaminister Pierre Trudeaule olümpia boikoteerimiseks. M. Epneri ettepanekul otsustati see kiri saata ka välisminister Mark MacGuiganile. Kiri kiideti heaks.

U. Petersoo seletustest selgus, et olümpia küsimuse selgitamiseks seoses purjeregati korraldamisega Tallinnas on EKN alustanud mitmeid algatusi ja üritusi ning prof. M. Puhvel on külastanud Montrealis isegi Kanada Olümpiaühingu presidenti D. Pound'i.

Vabadusfondi tegevuse kohta andis ülevaate fondi esimees K. Jõgi, kes mainis, et möödunud aastal laekus meie vabadusvõitluslikuks tööks 22.500 dollarit. Tänavu on juba laekunud 21.500 dollarit, kuid eelarves on 28.000 dollarit. Ta mainis, et suur osa eestlaskonnast on vabadusvõitlusliku töö majanduslikul toetamisel passiivsed, kuna EKN-u toetab ainult 1300 Kanada eestlaste perekonda. Ta leidis, et ajalehed peaksid eriti kaasa aitama olukorra parandamiseks.

A. Kala andis ülevaate EKN-u teenetemärgi kavandist ja esitas ka märgi statuudi mis kinnitati. Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskuse Kanada toimkonna juhataja A. Nõmmik andis ülevaate keskuse tegevusest ja mainis, et keskuse esindaja Jüri Lina saabub mai algul Torontosse esinema.

Tema sõnavõttu täiendas V. Pent, kes mainis, et olukord Eestis on muutunud, millele H. Teder vastas, et olukord seal ei ole muutunud, kuid psühholoogilise sõja taktika on muutunud.

Teder tegi ühtlasi ettepaneku, et Abistamiskeskuse Kanada toimkond kui iseseisev organisatsioon korraldaks ise Jüri Linale koosoleku. E. Lindaja omalt poolt avaldas imestust telefoni teel Eestist Rootsi edasi antud informatsiooni kohta dissidentide tegevuse kohta ja väitis, et tema kogemused Eestiga telefoniühenduse taotlemisel on hoopis teistsugused, kuna ühenduse saamine on väga raske.

EKN põhikirja par. teise lõike muutmine, mis näeb ette valimistel kandidaadiks seatava isiku vanuse alammäärana 23 aastat vähendamist 21 aastale, otsustati anda järgmise koosoleku päevakorda, kuna seekordsel koosolekul ei olnud põhikirja muutmiseks vastavat enamust.

Koosolekul ülestõstetud küsimuste all võttis pikemalt sõna Ü. Jürima, kes soovitas muu-seas tänukirja saata Ühendriikide ajakirja National Geographic'u toimetusliikmele Priit Vesilind'ile tema põhjaliku artkli eest praegusest Eestist.

Koosolek lõppes Eesti hümniga.

Kevad on saabunud

On aeg mõelda karusnahkesemete külmutusruumi hoiule saatmisele. Pakume teile täieliku karusnahkade eest hoolitsemise ja garanteerime rahulolu. Helistage nüüd tasuta äraviimiseks.
488-1701
Uued kevadmantlid on saabunud kõige uuemates ja moodsamates värvides ja stiilides.
Paremaks ja suuremaks valikuks tulge kohe!
FURS by FINN
191 Eglinton Ave. East
488-1701
9.30 e.l. — 6.00 p.l.
neljap. 7.00 p.l., laup. 3.00 p.l.
Chargex ● Master Charge

Teadaanne

E. Pensionäride Klubi Torontos peakoosolek peetakse kolmap., 14. mail kell 2 p.l. Eesti Maja keskmises saalis. Klubi liikmeid palutakse käesolevat teadet võtta kutsena ja rohkearvuliselt koosolekust osa võtta.

Oleme ostnud POKO äri
ja loodame, et endised ja uued ostjad meid külastavad.
Mitmesuguseid delikatesse ja toidukaupu Skandinaaviast ja mujalt Euroopast.
EESTI JA SOOME (Parkway) PAGARITOOTED
Kõik piimasaadused
319 DANFORTH AVE., TORONTO
TELEFON 461-3421
Uued omanikud — Martti ja Tiina Montonen
ÄRI AVATUD: teisip., kolmap. 9—6, neljap. 9—7, reedel 8—7, laup. 8—4. Esmasp. suletud.

Lilled leeripäevaks ostke meilt!
City Flowers
2091 DANFORTH AVE. (Woodbine lähedal)
TORONTO, ONT. M4C 1K1
TELEFON 699-9691
Avatud pühapäeviti, pühade ajal ja õhtuti
Avatud iga päev 9—6 p.l., 7 päeva nädalas
— Oleme spetsialistid lillekimpude valmistamise alal —

Danish Custom Furniture
Esmajärgulised tiikpuu-mööbli kavandajad ja valmistajad
OTSE VABRIKUST 25 LE PAGE COURT
A. Jensen & Son Limited Telefon 636-9811

SUUR VÄLJAMÜÜK avamise puhul
THE LAPLAND SHOP & THE NORTHERN LIGHTS
UUES ASUKOHAS, 2420 Lawrence Ave. E.
Scarboro (4. maja idapool Kennedy Rd.)
TELEFON 751-3201
Äri avamise puhul VÄLJAMÜÜK KUNI 17. MAINI
PALJUD ESEMED MÜÜGIL SUURE HINNAALANDUSEGA
Näit. Soome aknakatted, „flokati" vaibad, HUMPPILA klaas, puukingad, põdra- ja lambanahad jm.
TERE TULEMAST! TERE TULEMAST!

Eesti ettevõtjate kokkutulek ESTO-80 ajal

Eesti Ettevõtete Ühingu Rootsis korraldusel kogunevad teisipäeval, 8. juulil kell 9.00 hommikul nii Rootsis kui ka mujal maailmas asuvad eesti ettevõtjad „Majandustegelaste kokkutulekule", Sheraton hotelli, hõbesaali, Tegelbacken 6.

Kokkutulekust osavõtuks palume registreerida Ühingu sekretärile, W. Krüppelman'ile, niipea kui võimalik, kuid hiljemalt reedeks, 27. 6. 1980. a. kirjalikult aadressil: W. Krüppelman, Box 144, S-751 04 Uppsala või telefonil 018-14 21 90 tööl, 018-14 18 10 kodus.

EEÜR JUHATUS

Keskealine proua otsib
NAISSELTSILIST SUVILASSE
Kirjad: Mrs. S.J., P.O. 536, Meaford, Ont. N0H 1Y0

Väike SUVILA üürida
Jõekäärul terve suve, kuu või nädala viisi
Tel. 222-5358 — Kütt

wintario

24. aprillil peetud Wintario loteriil loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 205893, $25.000 võidud langesid pileteile nr. 016501, nr. 005333, nr. 470558 ja nr. 766082. $1000 võitsid piletid numbritega 19103, $100 numbrid 3879, $10 numbrid 356 ja tasuta piletiraamatud numbrid 41.

Osvald Timmase edukas kunstinäitus

Möödunud pühapäeval avati Toronto naaberlinnas Bramptonis Osvald Timmase uute tööde näitus. See on suur näitus Mehhiko-teemalistest töödest, milleks ta inspiratsiooni sai oma mõnekuulisest Mehhikos viibimisest. Avamisel oli kuni 300 inimest, sest ilm oli väga kaunis ja meelitas Torontost lahkuma. Näitus jääb avatuks kuni 10. maini galeriitundidel.

Nalja

„Kas su mehel on ka mingisugune hobby?"

„Oh, taevake, ja missugune veel! Meie maksame juba kolmele tüdrukule alimente!"